

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Heydar

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 161 (5392) 8 sentyabr 2017-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Prezident İlham Əliyev Bakının Nərimanov rayonundakı 212 sayılı məktəbdə yaradılan şəraitlə tanış olub

Səh 3

2

4

Dünya elmində inqilab
edən azərbaycanlı alim

10

NATO və Rusiya
generallarının Bakı görüşü

8

"Qeyri-formal məşğulluğun
səviyyəsini aşağı endirmək
üçün tədbirlər görülür"

4

"Otellərlə bağlı müasir
standartlar hazırlanır"

8

7

Ermenistan "Jara"
Beynəlxalq Müsiki Fes-
tivalının ölkə ərazisində
yayımını qadağan edib

12

Bu il qəbul imtahanlarında
600-dən yuxarı bal
toplayan abituriyentlərin
sayı artub

16

"Qarabağ"- "Roma"
matçının biletleri
satışa çıxarılır

8 sentyabr 2017-ci il

“Azərbaycan ilə Rusiya arasında hərbi və hərbi-texniki sahədə uğurlu əməkdaşlıq həyata keçirilir”

Prezident İlham Əliyev Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 7-də Rusiya Federasiyası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Valeri Gerasimovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZERTAC xəber verir ki, dövlətimizin başçısı Rusiya Federasiyası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qə-

rəgah rəisi Valeri Gerasimovla qərblə həmkarları arasında Bakıda növbəti görüşün keçirilməsi üçün Azərbaycan tərəfinin məmənluqla şərait yaratdığını vurğuladı ve qeyd etdi ki, bu danışçılar risklərin qarşısının alınması, qarşılıqlı etimadın möhkəmlənməsi işinə xidmət edir. Biz qlobal miqyasda ümumi gərginliyin azaldılmasında

maraqlılığı və Bakıda artıq ikinci dəfədir ki, bu mühüm danışçıların keçirilməsindən məmənluq hissi duyuruq. Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, bu danışçılar həm Azərbaycana olan etimadın nümunəsidir, eyni zamanda, Azərbaycan ile Rusiya arasında ikitərəfli münasibətlərin yaxşı göstəricisidir. Dövlətimizin başçısı vurğuladı

ki, Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında bütün digər sahələrdə olduğu kimi, hərbi və hərbi-texniki sahədə də uğurlu əməkdaşlıq həyata keçirilir. Bu yaxınlarda keçirilən Beynəlxalq Ordu Oyunlarına toxunan dövlətimizin başçısı Azərbaycanın da bu yarışların keçirildiyi məkana çevrildiğini vurğulayaraq qeyd etdi ki,

ölkəmiz bu tədbirlərə az bir zamanda qoşulmasına baxmayaq, artıq fəal iştirakçıya çəvrilib.

Prezident İlham Əliyev ölkərimiz arasında hərbi və hərbi-texniki əməkdaşlığının bundan sonra da uğurlu inkişaf edəcəyinə emin olduğunu bildirdi və qeyd etdi ki, Rusiya Federasiyası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Valeri Gerasimovun səfəri gündelikdə duran məsələlərin və əməkdaşlığımızın perspektivlərinin müzakirəsi üçün yaxşı imkan yaradır.

Valeri Gerasimov Rusiya Federasiyası ilə Azərbaycan Respublikasının bütün sahələrdə, o cümlədən hərbi və hərbi-texniki sahələrdə də uğurlu əməkdaşlıq həyata keçirdiyini dedi. O qeyd etdi ki, ölkərimiz arasında ənənəvi olaraq dostluq münasibətləri mövcuddur və Azərbaycan Rusyanın strateji tərəfdəsidir.

Beynəlxalq Ordu Oyunlarına toxunan Rusiya Federasiyası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi məmənluqla vurğuladı ki, Azərbaycan komandası öten il iki oyunda iştirak etmişdə, bu il artıq beş yarışda iştirak edib və tədbirlərdən birinin təşkilatçısı olub. Söhbət zamanı əməkdaşlığımızın perspektivləri etrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Prezident İlham Əliyev Avropa Yenidənqurma və İnkışaf Bankının prezidentinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 7-də Avropa Yenidənqurma və İnkışaf Bankının prezidenti Suma Çakrabartinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZERTAC xəber verir ki, dövlətimizin başçısı Avropa Yenidənqurma və İnkışaf Bankının prezidenti ilə mütəmadi olaraq ölkəmizdə ve Davosda keçirdikləri görüşləri məmənluqla xatırlayaraq Suma Çakrabartinin Azərbaycana müntəzəm səfərlərinin əhəmiyyətini vurğuladı, bu səfərlərin həyata keçirilən işlər və gelecek planlarla bağlı müzakirələrin aparılması üçün yaxşı imkan yaratdığını qeyd etdi. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın Avropa Yenidənqurma və İnkışaf Bankı ilə əməkdaşlığının səviyyəsinin məmənluqlu doğurduğunu bildirdi. Dövlətimizin başçısı Avropa Yenidənqurma və İnkışaf Bankının Azərbaycan üzrə kredit portfelinin həcmiinin 3 milyard dollara yaxın olduğunu vurğulayaraq onun böyük hissəsinin özəl sektora yönəldirilməsinin razılıq doğurduğunu dedi və bunun iqtisadiyyatımızın özəl sektorunun genişləməsinin yaxşı göstəricisi olduğunu bildirdi. Azərbaycan Prezidenti qeyd etdi ki, bu,

həmçinin iqtisadiyyata olan etimadın artmasını nümayiş etdirir və əlavə maliyyə vəsaiti hesabına sahibkarlığa dəstək verməyə kömək edir.

Avropa Yenidənqurma və İnkışaf Bankı ilə gelecek əməkdaşlığımızın uğurlu olacağının ümidi etdiyini bildirən dövlətimizin başçısı

si hazırda qarşıda digər planların və çəqışlıkların olduğunu dedi. Azərbaycanda infrastruktur layihələrinin eksoriyyətinin artıq yekunlaşdırıldıqını və ya tamamlanma mərhələsində olduğunu deyən Prezident İlham Əliyev qarşımızda duran yeni iqtisadi inkişaf programının əsas məqsədinin ölkəmizdə

qeyri-neft sektorunun inkişafı, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi və özəl sektora dəstək vermək olduğunu bildirdi, bu istiqamətdə böyük imkanların mövcudluğunu qeyd etdi. Prezident İlham Əliyev nəqliyyat, yeni logistik mərkəzlərin yaradılması ilə bağlı planların həyata keçirilməsinin böyük əhəmiyyət daşıdığını vurğuladı.

Dövlətimizin başçısı Avropa Yenidənqurma və İnkışaf Bankının prezidenti Suma Çakrabartı Prezident İlham Əliyevlə əvvəlki görüşləri xatırlayaraq həmin görüşlər zamanı əməkdaşlığımızla bağlı səmərəli müzakirələrin aparıldığı vurğuladı və bu səfəri zamanı da əməkdaşlığımızın perspektivləri ilə bağlı məsələlərin müyyən ediləcəyinə eminliyini ifadə etdi.

Görüşdə Avropa Yenidənqurma və İnkışaf Bankının “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsinin maliyyələşdirilməsində iştirakı, Azərbaycanda nəqliyyat dəhlizlərinin inkişafı, özəl sektora dəstək və məişət tullantılarının idarə olunması sahələrində əməkdaşlıq imkanları müzakirə edildi.

Prezident İlham Əliyev Bakının Nərimanov rayonundakı 212 sayılı məktəbdə yaradılan şəraitlə tanış olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 7-də paytaxtın Nərimanov rayonunda əsaslı təmir edilən 212 sayılı tam orta məktəbdə yaradılan şəraitlə tanış olub. AZERTAC xəbər verir ki, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Hacıbala Abutalibov görülən işlərlə bağlı dövlətimizin başçısına məlumat verdi.

Bildirildi ki, bu təhsil ocağının 51 sınıf, 2 informatika, 3 laboratoriya otaqlarından, idman və akt zallarından, yeməkxananadan, həmçinin hərbi otaqdan ibarət 1320 şagird yerlik mövcud korpusu 1963-cü ildən fəaliyyət göstərir. Məektebin binası Prezident İlham Əliyevin 2014-cü ildə imzaladığı Serəncamla təsdiq edilmiş Dövlət Proqramının Tədbirlər Planının icrası ilə əlaqədar olaraq yüksək səviyyədə əsaslı temir edilib. Təhsil müəssisəsi internet sistemi və müasir tədris avadanlıqları ilə təchiz olunub. Burada şagirdlərin yüksək səviyyədə təhsil almaları üçün geniş

imkanlar var.

Yeni məktəb binalarının inşası, mövcudlarının isə müasir səviyyədə yeniden qurulması son illərdə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə təhsil sahəsində aparılan islahatların tərkib hissəsidir. Bu layihələrin icrası nticəsində təhsil müəssisələrində yüksək şəraitin yaradılması müəllimlərin tədrisin keyfiyyətini artırmalarına da imkan verir. Bunu 212 sayılı məktəbin binasında əsaslı təmirdən sonra yaradılmış şərait də sübut edir. Məktebin həyətyanı ərazisi abadlaşdırılıb, yaşıllıq zolağı salınıb, işçiləndirme sistemi quraşdırılıb. Təhsil

müəssisəsində yaradılan şəraitlə tanış olan dövlətimizin başçısı kollektivə uğurlar arzuladı.

Lütfi Zadə

A zərbaycanın elmi iqtisadiyyetinə ağır itki üz vermişdir. Görkəmlili alim, ABŞ-in Kaliforniya Universitetinin professoru, Yumşaq Hesablamlar üzrə Berkli Təşəbbüsün rehbəri, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının fəxri üzvü, Amerikadakı Azərbaycan diaspor təşkilatlarının fəxri sədri Lütfi Zadə (Lütfi Rəhim oğlu Ələsgərzadə) 2017-ci il sentyabrın 6-da ömrünün 97-ci ilində vefat etmişdir.

Lütfi Zadə 1921-ci il fevral ayının 4-də Bakı şəhərində anadan olmuşdur. O, ibtidai təhsilini burada 16 sayılı məktəbdə almış, on yaşında isə ailesi ilə birlikdə İranə köçərək 1930-cu illərdə Tehranda təhsilinə davam etmiş, 1944-cü ildə isə müvəffəqiyyətlə Tehran Universitetini elektrik mühəndisliyi ixtisası üzrə bitirmişdir. Lütfi Zadə 1944-1959-cu illər arasında Amerika Birleşmiş Ştatlarının Massachusetts Texnologiya Institutunda və Kolumbiya Universitetində magistr və doktorluq elmi dərcəcələrini almış, 1959-cu ildən Kaliforniya statindəki Berkli Universitetinin ömürlük professoru seçilmiş, 1963-cü ildən isə bu ali məktəbin elektrik mühəndisliyi və kompüter elmləri kafedrasına rəhbərlik etmiş və Yumşaq Hesablamlar üzrə Berkli Təşəbbüsün rəhbəri kimi fəaliyyət göstərmişdir.

Süni intellekt sahəsində qeyri-səlis məntiq nəzəriyyəsinin banisi professor Lütfi Zadə dünya elmi fikrinə layiqli töhfələr vermiş görkəmlili şəxsiyyətlərindən. Adı elm tarixinin köklü deyşikliklər yaratmış böyük simaları ilə bir sırada çəkilən alim mühüm keşflərden sayılan fundamental nəzəriyyələr irəli sürmüştür. Yeni texnologiyalara güclü təsir göstərməkələr həmin nəzəriyyələr diskret və rəqəmli idarəetmə, informasiya və kommunikasiya sistemlərinin əsaslarının yaradılmasını təmin etmiş, müasir idarəetmə elminin bünövrəsini qoymuşdur. Bir sıra araşdırma mərkəzləri idarəetmə sistemlərini Lütfi Zadənin nəzəriyyələri əsasında tədqiq edir və layihələndirir.

Alimin ardıcıl tədqiqatları nticəsində irəli sürdüyü qeyri-səlis məntiq nəzəriyyəsi müstəsnə əhəmiyyətə malik olub, müxtəlif elm sahələrinin müasir mərhələdə inkişafında dərin iz buraxmış və yeni yanaşma üssülları meydana getirmişdir. Informasiya texnologiyalarında ciddi deyşikliklər yol açan və sənaye proseslerinin idarəetmə olunmasında uğurla istifadə edilən nəzəriyyə nə-həng elektron şirkətlərində özünü geniş tətbiqini tapmışdır. Həzirdə sənayenin bəzi sahələri məhz qeyri-səlis məntiq nəzəriyyəsinə əsaslanmaqdadır. Dünyanın aparıcı şirkətləri Lütfi Zadənin nəzəriyyələrindən bəhrələnməklə yüksək iqtisadi səmərəliliyə nail olmuşlar.

Lütfi Zadə nüfuzlu beynəlxalq konfranslarda daim diqqətli izlənen mezmunlu çıxışları ilə elm adamlarını yeni-yeni istiqamətlərdə axtarışlara sövq etmişdir. O, dünya məqyasında əsərlərinə ən çox istinad edilən alimlər sırasındadır. Lütfi Zadənin yaratdığı elmi məktəb və laboratoriyalar yarımdən artıqdır ki, dünyadan bir sıra ölkələrində fəaliyyət göstərməkdədir. Berkli şəhərində alimin şərəfinə onun adı ilə bağlı İnformasiya Texnologiyası üzrə Zadə İnstитutu yaradılmışdır.

Bir çox ölkələrin akademiyalarının, o cümləden ABŞ Milli Mühəndislik Akademiyasının və Rusiya Təbət Elmləri Akademiyasının üzvü seçilən professor Lütfi Zadə mötəbər beynəlxalq cəmiyyətlərin, qurumların və fondların mükafatlarına layiq görülmüş, onlarla ölkənin nüfuzlu universitetinin fəxri doktoru adını qazanmışdır. Lütfi Zadə elm və texnologiyaların inkişafına verdiyi dəyərli töhfələrinə, eləcə də medəniyyətlərə dair dialoğun quşulmasında misilsiz xidmətlərinə görə müstəqil Azərbaycan Respublikasının ali mükafatlarından "Dostluq" ordeni ilə təltif edilmişdir.

Azərbaycanlı olması ilə qürur duyan və gənc yaşılarından etibarən vətənin hüdudlarından çox-çox uzaqlarda yaşasa da, ürəyi həmişə doğma yurdul ilə bir döyünən Lütfi Zadə Azərbaycanın medəniyyətə, elmə dərin ehtiram göstərilen ölkəyə çevrilmesi yolunda atılan hər addımı alqışlamış, burada informasiya texnologiyaları sektorunun inkişafına xüsusi diqqət yetirilməsindən məmənnuluğunu ifadə etmişdir. Dünya şöhrəti alım və böyük şəxsiyyət Lütfi Zadənin işqli xatirəsi onu tanıyanların qəlbində həzər zamanı yaşayacaqdır.

Allah rəhmət eləsin!

İlham Əliyev
Mehriban Əliyeva
Artur Rasi-zadə
Oqtay Əsədov
Ramiz Mehdiyev
Elçin Əfəndiyev
Hacıbala Abutalibov
Akif Əlizadə
Mikayıl Cabbarov
İbrahim Quliyev
Rasim Əliquliyev
Telman Əliyev
Fikrət Əliyev
Arif Paşayev

8 sentyabr 2017-ci il

Əli Əhmədov: Dağlıq Qarabağ problemi Azərbaycanda məşğulluğa öz təsirini göstərir

Sentyabrin 7-də Nazirlər Kabinetində Baş nazirin müavini, Əmək Münasibətlərinin Tənzimlənməsi və Koordinasiyası Komissiyasının sədri Əli Əhmədov Beynəlxalq Əmək Təşkilatının (BƏT) nümayəndələri ilə görüşüb. AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Baş nazirin müavini Əli Əhmədov bildirib ki, son illərdə Azərbaycanda məşğulluq problemləri ətrafında bir sıra işlər görülləb.

"Azərbaycan nisbetən gənc dövlətdir. Hər bir gənc dövlətlərde olduğu kimi Azərbaycanda da bəzi problemlər var. Azərbaycanın xüsusi olaraq böyük problemi torpaqlarının işgali ilə nəticələnən Dağlıq Qarabağ problemidir. Bir milyona yaxın qəçqinən torpaqlarından dişərgin düşüb. Bu da təxminən əhalinin 10 faizini əhatə edir və bilavasitə məşğulluq məsələlərinə öz təsirini göstərir. İnsanlar torpaqlarını, eyni zamanda, işlərini itiriblər. Bu da məşğulluq probleminə xüsusi təsir göstərir", - deyə Ə.Əhmədov vurğulayıb.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycanda insanların işlə təmin olun-

məsi ilə bağlı bir çox layihələr həyata keçirilir. BƏT-də bu problem-lerin həllində yaxından iştirak edə-

cək, onların həlli istiqamətində məsləhətlər verəcək. Daha sonra BƏT-in Məşğulluq siyaseti depar-

tamentinin direktoru xanım Azita Berar Avad bildirib ki, məşğulluq sahəsi ilə bağlı her zaman Azə-

baycanla əməkdaşlıq etməyə həzirdirlər və dəstəklərini esirgəməyəcəklər.

Bakıda Azərbaycan və Rusiya Silahlı Qüvvələri Baş Qərargah rəislərinin görüşü keçirilib

Sentyabrin 7-də Azərbaycan Respublikası müdafiə nazirinin birinci müavini - Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi, general-polkovnik Nəcməddin Sadıkov Rusiya Federasiyası müdafiə nazirinin birinci müavini - Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi, ordu generalı Valeri Gerasimovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmetindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, general-polkovnik N. Sadıkov iki ölkə arasında əməkdaşlığın dostluq münasibətləri və qarşılıqlı inam üzərində qurulduğunu, bu əlaqələrin daim inkişaf etdiriyini və son illərdə strateji tərəfdəsilik səviyyəsinədək yüksəldiyini vurgulayıb.

Bölgədəki hərbi-siyasi vəziyyətə toxu-

nan general-polkovnik N. Sadıkov Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin regional sabitliyə əsas təhlükə yaratdığı, və onun beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində həllinə nail olunmasının vacibliyini vurgulayıb.

Ordu generalı V. Gerasimov əlaqələrimizin tarixi kökərə əsaslandığını, Rusyanın Azərbaycanın vacib strateji tərəfdası olduğunu diqqətə çatdıraraq yüksək hərbi nümayəndələrin qarşılıqlı görüşlərinin təşkili və keçirilməsinin ikiterəflı münasibətlərin, eləcə də hərbi və hərbi-texniki sahədə əməkdaşlığın genişlənməsi baxımından zəruriliyini bir daha qeyd edib. Sonra tərəflər hərbi sahədə əməkdaşlığın mövcud vəziyyəti, hərbi-texniki və hərbi təhsil sahələrində əlaqələrin inkişaf perspektivlərini müzakirə edib və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar.

Sonda ordu generalı V. Gerasimov NATO-nun Hərbi Komitesinin sədri general Petr Pavel ilə ikiterəflı görüşün Bakıda təşkil edilməsi və yüksək qonaqpərvərliyə görə Azərbaycan dövlətinin rəhbərliyinə dərin minnətdarlığını bildirib.

"Qeyri-formal məşğulluğun səviyyəsini aşağı endirmək üçün tədbirlər görülür"

S on on ilde iqtisadiyyatın sürətli inkişafı və ümumi daxili məhsulun təqriben üç dəfəyə qədər artması iqtisadi imkanların genişlənməsinə səbəb olub. Nəticədə məşğulluq sürətlə artıb və işsizlik səviyyəsi nəzərəçarparacaq dərəcədə aşağı düşüb. Ölkəmizdə qeydə alınmış işsizlik səviyyəsinin 5 faizdə saxlanması çox böyük uğururdur.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə jurnalistlərə əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Səlim Müslümov məlumat verib.

Onun dediyinə görə, məşğulluğun təmin olunmasında özünüməşğulluq formaları xüsusi rol oynayır. O, deyib: "Özünüməşğulluq heç də ölkə Prezidenti İlham Əliyevin büdcədən ayırdığı vəsait hesabına həyata keçirilən məşğulluq programı deyil. İnsanların özlərinə yaradıldığı özünüməşğulluq formaları ön plana çəkilir. Dünyanın əksər ölkələrində olduğu kimi Azərbaycanda da həmin formada həyata keçirilən özünüməşğulluq təs-

süflər olsun ki, əksər halarda qeydiyyatdanın fealiyyət göstərir. Aparılan təhlillərin nəticələri onu göstərir ki, qeydiyyatdanın kənar çalışanların böyük əksəriyyəti özünüməşğulluq formada çıxış edənlərdir. Onların qeydiyyata alınması isə böyük problemdir. Həmin problemin həlli üçün beynəlxalq səviyyədə həyata keçirilən tədbirləri öyrənirik və bu sahədə bize Beynəlxalq Əmək Təşkilatının ekspertləri yaxından kömək göstərirlər. Hazırda qeyri-formal məşğulluğun səviyyəsini aşağı endirməye çalışırıq, çünki bu, ilk növbədə həmin formada çalışanların gələcək sosial təminat hüquqlarının sual altına düşməsinə səbəb olur. Bunu nəzərə alaraq pensiya təminatı sistemi dəyişdirik, artıq tam şigorta prinsiplərinə əsaslanan pensiya təminatı sistemi fealiyyət göstərir. Hər kəs qeydiyyata düşüb sosial şigorta haqqı ödəyirsə, bu, tam şəkildə onun fərdi hesabına köçürülür. Gələcək pensiya təminatı da məhz bundan asılıdır. Hazırda bu sahədə işlər davam etdirilir."

AŞPA Monitoring Komitəsinin həmməruzəciləri Azərbaycana səfər edəcəklər

P arisdə Avropa Şurası Parlament Assambleyası (AŞPA) Bürosunun və bir neçə komitəsinin icası keçirilib. Azərbaycanın AŞPA-dakı nümayəndə heyətinin üzvləri icaslarda iştirak ediblər. AŞPA Monitoring Komitəsinin icasında Azərbaycanla bağlı məruzə layihəsinin ilkin variantı təsdiqlənilib. Komitənin Azərbaycan üzrə həmməruzəcilərinin sentyabrın 13-dən 17-dək ölkəmizə səfəri razılaşdırılıb.

Analoqu olmayan “Xankəndi”

İlham Əliyev: “Dünyada bu tipdə cəmi 10 gəmi var”

Məlum olduğu kimi, sentyabrin 6-da Bakı Gəmiçayırma Zavodunda BP şirkətinin sifarişi ilə “Şahdəniz-2” layihəsi çərçivəsində inşa edilən “Xankəndi” sualtı tikinti gəmisinin təqdimat mərasimi keçirilib. Mərasimdə iştirak edən dövlət başçısı İlham Əliyev çıxışı zamanı “Xankəndi” gəmisinin istifadəyə verilməsi günü nün tarixi hadisə olduğunu bildirib: ““Xankəndi” gəmisinin istifadəyə verilməsi, doğrudan da, tarixi hadisədir.

Şadam ki, bu nəhəng gəmi Azərbaycanda - Bakıda inşa edilib. Bu gəmiyə “Xankəndi” adı verilib. Onun da çox böyük mənası var. Xankəndi bizim qədim şəhərimizdir. Xankəndinin adı bizim

üçün əzizdir, doğmadır. Təsadüfi deyil ki, dünyada nadir standartlara cavab verən bu gəmiyə, məhz bu ad verilmişdir”.

Ölkə Prezidenti, mərasimdə Azərbaycan iqtisadiyyatının

uğurlu inkişafından danışaraq bildirib ki, gəminin tikintisi ölkəmizin əzəmətini və qüdrətinin gücünü göstərir: “Bu gəminin tikintisi ölkəmizin gücünü göstərir. Onu gösterir ki, bu gün Azərbaycanda istənilən böyük tikinti işi aparıla bilər. Bu gəminin inşası, istifadəye verilməsi, eyni zamanda, onu gösterir ki, vaxtılıq gəmiçayırma zavodunun tikintisi haqqında verilmiş qərar düzgün qərar idir. O vaxt bu qərarı verərkən və bu zavodun tikintisine böyük sərmayə ayıräkən biz, məhz bu məqsədi güdürdük ki, Azərbaycan istənilən növ gəmini inşa edə bilsin”.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev onu da bildirib ki, dünyada bu tipdə 10 gəmi var: “Onlardan biri Azərbaycandadır, Azərbaycanda tikilib. Bu gəmide çalışacaq heyət üzvlərinin əksəriyyəti Azərbaycan mütəxəssisleridir. Yeni bu gəminin tikintisi ilə, eyni zamanda, trening, hazırlıq işləri də aparılmışdır ki, bu gün həm gəminin kapitanı, həm də bütün heyət üzvlərinin əksəriyyəti yerli kadrlardır. Bir daha demək istəyirəm ki, bu, çox əlamətdar, tarixi hadisədir. “Şahdəniz” qaz yatağının işlənilməsi bizim üçün strateji layihədir. Şadam ki, bu istiqamətdə de işlər yaxşı gedir. İndi mənə məlumat verilib ki, “Şahdəniz-2” qaz yatağının hazırlıq işlərinin səviyyəsi 96 faizdir. Demək olar ki, artıq bu layihə reallaşdır. Bu gəmisiz “Şahdəniz”i böyük səmərə ilə işlətmək mümkün deyil”.

“Bu, həm o bədbin və qərəzli fikirlərə bir cavabdır, eyni zamanda, onu göstərir ki, ölkəmizin çox böyük enerji potensialı var”

Ölkə Prezidenti İlham Əliyev, həmçinin, mərasimdə bildirib ki, 1994-cü ildə Azərbaycanın stra-

teji inkişaf konsepsiyasının təməli olan “Ösrin kontraktı”nın imzalanması zamanı Azərbaycanda kifayət qədər neftin olmaması ilə bağlı fikirlər söyleyən bəzi qüvvələr görməlidir ki, Azərbaycanın çox böyük enerji potensialı var. Həmçinin, onu da vurğulamaq lazımdır ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin 15 il önce dönyanın inkişaf etmiş dövlətləri ilə imzaladığı bu müqavilə ilə ölkəmizin davamlı və sürətli inkişaf tendensiyasının əsası qoyuldu.

Dövlət başçısı, onu da qeyd edib ki, ölkəmizin çox böyük enerji potensialı var: “Bizi isteməyən bəzi qüvvələr, həm ölkə daxilində, həm xarici qüvvələr deyirdilər ki, Azərbaycanda kifayət qədər neft yoxdur, “Azəri-Çıraq-Günəşli”də neft azdır. Heç bir neft kemərinin tikintisine ehtiyac yoxdur, çünki bu kemər boş qalaçaq. İndi 20 ildir ki, biz “Azəri-Çıraq-Günəşli”dən neft və qaz hasil edirik. Burada hasilat 1997-ci ildən başlamışdır. İyirmi ildən sonra yeni kontrakt imzalanır ki, 2050-ci ilə qədər “Azəri-Çıraq-Günəşli”dən lazımi səviyyədə neft hasil ediləcək. Bu, həm o bədbin və qərəzli fikirlərə bir cavabdır, eyni zamanda, onu göstərir ki, ölkəmizin çox böyük enerji potensialı var. “Şahdəniz”ə gəldikdə isə, bu yatağın minimum qaz ehtiyatı 1,2 trilyon kubmetrdir. Bu, dönyanın ən böyük qaz yataqlarından biridir. Ümumilikdə isə, qaz ehtiyatlarımız 2,6 trilyon kubmetrdir. Yəni Azərbaycan bundan sonra ən azı 100 il ərzində özünü və bir çox ölkələri təbii qazla təmin edəcək”.

Beləliklə, əminliklə demək olar ki, güclü təmel üzərində qurulan ölkə iqtisadiyyatı bundan sonra daha da inkişaf edəcək, xalqımızın rifahi ildən-ildən daha da yaxşılaşacaq, Azərbaycan qüdrətli dövlətə çevriləcək.

RƏFIQƏ KAMALQIZI

Bakıda "Formal məşğulluq sosial hüquqların reallaşdırılmasının şərti kimi" mövzusunda konfrans keçirilir

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və Beynəlxalq Əmək Təşkilatının (BƏT) birgə təşkilatlığı ilə "Formal məşğulluq sosial hüquqların reallaşdırılmasının şərti kimi" mövzusunda konfrans öz işinə başlayıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Əmək Münasibətlərinin Tənzimlənməsi və Koordinasiyası Komissiyasının sədri Əli Əhmədov, Azərbaycan Respublikasının əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Səlim Müslümov, Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının (AHİK) sədri, millət vəkili Səttar Mehbuliyev, Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Milli Konfederasiyasının (ASK) prezidenti Məmməd Musayev, BƏT-in Məşğulluq siyaseti departamentinin direktoru xanım Azita Berar Avad və sektor müdürü Frederik Lapeyre, hökumət və qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələri, beynəlxalq ekspertlər iştirak edirlər.

Konfransı giriş sözü ilə açan S.Müslümov vurğulayıb ki, Azərbaycanda innovativ iqtisadiyyatın formalasdırılması, əmək məhsuldarlığının artırılması və əhalinin sosial rifahının yüksəldilmesi, esaslı ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş və hazırda Prezident İlham Əliyevin respublikamızda heyata keçirdiyi uğurlu dövlət siyasetinin strateji hədəflərini təşkil edir. Müasir yanaşmalar və milli iqtisadi prioritetlər nəzəre alınmaqla reallaşdırılan islahatlar nəticəsində Azərbaycan son illerde yüksək inkişaf templərinə görə dünyadan lider dövlətləri arasında olub. Son 10 il ərzində ölkəmizin ümumi daxili məhsulu 3 dəfədən çox artmış, 1 milyon 600 mindən artıq yeni iş yeri yaradılmış, əhalinin gəlirləri 5,2 dəfə, minimum əmək haqqı 3,5 dəfə və orta aylıq nominal əmək haqqı 3,8 dəfə artmış, işsizlik səviyyəsi 5 faiz səviyyəsində saxlanılmışdır: "Makroiqtisadi sabitlik və iqtisadi sahədə əldə olunmuş nailiyyətlər Azərbaycan Hökumətinə əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılmasına istiqamətləndirilmiş siyasi məqsədlərin reallaşdırılmasına imkan yaratmışdır. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq fərمانları ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan 2020: Gələcəyə baxış" İnkışaf Konsepsiyası, "Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələri" və sosialyönümlü dövlət proqramları gələcək illərdə Azərbaycan iqtisadiyyatının rəqabət qabiliyyətliyinin artırılması və institusional islahatların davam etdirilməsi, iqtisadiyyatın müasir tələblərə cavab verən işçi qüvvəsi ile təmin olunması, əmək bazarında çevik siyasetin həyata keçirilməsi yolu ilə əhalinin məşğulluq imkanlarının artırılması, sosial dia-loqun gücləndirilməsi, səmərəli sosial müdafiə sisteminin qurulması və ən əsası əmək məhsuldarlığı səviyyəsinin yüksəldilmesi istiqamətində ölkənin inkişaf prioritetlərini müəyyənləşdirmişdir".

Bu gün qeyri-formal sektorun həm əhalinin məşğulluğuna, həm də bütövlükde ölkələrin iqtisadiyati ciddi təsir göstərməklə

əmək bazارının müstəqil seqməntinə çevrildiyini vurğulayan nazir bildirib ki, qeyri-formal məşğulluğun dünya iqtisadiyyatında payı-

nin getdikcə artması bu məsələyə hökumətlərin, sosial tərəfdəşərin, beynəlxalq təşkilatların və tədqiqatçıların artan marağına səbəb olur, bu sahədə yeni innovativ yanaşmaların müəyyənləşdirilməsini zəruri edir: "Dünya Bankı və BMT-nin İnkışaf Proqramı tərəfindən aparılan tədqiqatlar göstərir ki, son dövrlərde, əksər ölkələrdə milli sərvətin strukturunda nəzərəçarpacaq dəyişikliklər baş verir. Bu, özünü iqtisadiyyatda aksentin orta hesabla hər ölkənin ümumi sərvətinin 16 faizini təşkil edən fiziki kapitaldan ümumi sərvətin 64 faizini təşkil edən insan kapitalına yönəldilmesində bürüzə verir. Məhz bunun üçün də əmək münasibətlərinin rəsmiləşdirilməsi, vətəndaşların əmək və sosial hüquqlarının qorunması məsələsinə, bu sahədə mövcud olan problemlərin həlli-

insan inkişafı kontekstində və BƏT tərəfindən XXI əsrin əvvələrində irəli sürülmüş Layiqli Əmək Konsepsiyası prizması altında baxılmasının bütün ölkələrində olduğu kimi Azərbaycan üçün də olduqca əhəmiyyətlidir".

Nazir diqqətə çatdırıb ki, iqtisadi Əməkdaşlıq və İnkışaf Təşkilatının (OECD) İnkışaf Mərkəzinin məlumatına əsasən, dünyada iqtisadi feal əhalinin yarısından çoxu, yeni 1,8 milyard nəfər, əmək müqaviləsi bağlamadan, başqa sözə, sosial müdafiə ilə ehətə olunmadan çalışır. Müxtəlif ölkələrdə qeyri-formal iqtisadiyyatın yaranma səbəbələrinin də müxtəlif olduğunu öne çeken S.Müslümov qeyd edib ki, Latin Amerikasının bəzi ölkələrinde qeyri-formal məşğulluğun səviyyəsi 30 faizdən Cənubi Asiya ölkələrində 80 faizdək fərqlənir:

"Qeyri-formal məşğulluq inkişaf etməkdə olan və kecid ölkələrində, hətta inkişaf etmiş ölkələrdə də müşahidə olunur. Belə ki, iqtisadiyyatda qeyri-formal sektorun payı inkişaf etmiş Avropa Birliyi (EC-27) ölkələrində orta hesabla 18,4 faiz, Avstraliya, Kanada, Yaponiya, Yeni Zelandiya və ABŞ-da isə 8,6 faiz təşkil edir. BƏT-in və Ümumdünya Ticaret Təşkilatının birgə araşdırımları nəticəsində müəyyən olunub ki, inkişaf etməkdə olan ölkələrdə qeyri-formal məşğulluğun səviyyəsinin yüksək olması ticaret elaqələrinə daha çox təsir edir və ölkələrin açıq ticarətdən qazanc əldə etmək imkanını azaldır. Gender statistikası isə göstərir ki, inkişaf etmiş ölkələrdə qeyri-formal məşğulluq əsasən kişilər, xüsusiye miqrantlar arasında müşahidə olunur, inkişaf etməkdə

olan ölkələrdə isə (məsələn, Şərqi və Cənubi Asiya ölkələrində) bu daha çox qadınlara xas olan haldır. Coğrafi baxımdan, qeyri-formal məşğulluğun əhatəsi şəhər yerlərində kənd yerlərinə nisbətən daha genişdir. Lakin kənd təsərrüfatında çalışımların məşğul əhalidə xüsusi çəkisinin yüksək olduğu ölkələrdə qeyri-formal məşğulluğun payı da böyükdür".

S.Müslümov vurğulayıb ki, əmək bazarında qeyri-formal əmək münasibətlərinin mövcudluğu, milli qanunvericilikdə dəqiq müəyyən olunan hüquq pozuntusu olaraq, ölkədə əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsinə mənfi təsir göstərir, layiqli əməyin dəstekləməsi və nəticə etibarilə əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün çətinliklər yaradır.

Bakıda "Formal məşğulluq sosial hüquqların reallaşdırılmasının şərti kimi" mövzusunda konfrans keçirilir

Əvvəli-Səh-6

Bunu dərk edərək, Azərbaycan Hökuməti sosial tərəfdəşərləri, vətəndaş cəmiyyətinin nümayəndələrini və elmi tədqiqatçıları cəlb edərək, problemin tezliklə aradan qaldırılması üçün birgə səyləri səfərber edib zəruri addımlar atır. "Qeyd olunan rəhbərlər nail olmaq üçün dövlət orqanları arasında koordinasiya olunmuş siyasetin həyata keçirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 17 mart 2017-ci il tarixli Sərəncamı ilə aidiyəti dövlət orqanlarının, Azərbaycan Həmkarlar İttifaqının və Azərbaycan Respublikasının Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatlarının Milli Konfederasiyasının rəhbərləri səviyyəsində Baş nazirin müavini Əli Əhmədovun rəhbərliyi ilə Əmək Münasibətlərinin Tənzimlənməsi və Koordinasiyası Komissiyası və Komissiyanın cari fəaliyyətinin təskili məqsədilə Komissiyanın Katibliyi yaradılıb. Katibliyin funksiyasının həyata keçirilməsi Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə hevəle edilib".

Nazir bildirib ki, sıqorta prinsipiə əsaslanan ve iqtisadi feallığı təşviq edən sosial təminat sisteminin qurulmasına ehtiva edən pensiya islahatları, icbari tibbi sıqorta sisteminin tətbiqi, müstəqil işsizlikdən sıqorta sisteminin yaradılması əmək münasibətlərinin leqlaşmasına, məşğulluq sahəsində dövlət siyasetinin həyata keçirilməsinə nəzarətin gücləndirilməsinə imkan yaradacaqdır: "Azərbaycanda 2014-cü ildən fəaliyyət göstərən əmək məqavilələrinin elektron qeydiyyatı sistemi əmək hüquqlarının təminatına dövlət nəzarətinin səmərəli təşkilinə, əmək məqavilələrinin bağlanması formal yanaşmaların aradan qaldırılmasına, işçinin hazırlı əmək və gələcək sosial təminat hüquqlarını sual altında qoyan qeyri-rəsmi məşğulluq hallarının qarşısının alınmasına böyük imkanlar yaradıb. Sistemdəki dəyişikliklər ölkənin əmək bazarındaki prosesləri izləməyə və təhlil etməyə, lazımı addımların atılması üçün təkliflər hazırlanmağa imkan verir. Onu da deyim ki, bu sistem Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqı (BTİ) tərəfindən "İnformasiya Cəmiyyəti üzrə Ümumdünya Sammiti-2017 Mükafatları" müsabiqəsində İKT-nin tətbiqi üzrə Azərbaycana ilk mükafatı qazandıb".

Qeyri-formal məşğulluq qarşı kompleks yanaşmanın formallaşdırılması və səmərəli mexanizm işlənilərə hazırlanmasında sosial tərəfdəşərlərin aktiv iştirakını öne çəkən S. Müslümov BTİ-in əsas prinsipini təşkil edən üçterəflilik (tripartizm) prinsipi əsasında həyata keçirilməsi məqsədilə Azərbaycanda sosial tərəfdəşərlərin - hökumətin, həmkarlar ittifaqlarının və işəgötürənlər konfederasiyasının sosial-iqtisadi və əmək münasibətləri sahəsində maraqlarını tənzimləyən Sosial və İqtisadi Məsələlər üzrə Üçterəflili Komissiya ya-

radıldığını xatırladıb: "Əmək münasibətləri və əhalinin məşğulluğu sahəsində bütün məsələlər bu Komissiyyada müzakirə olunaraq birgə qərarlar çıxarılr. Təsadüfi deyil ki, Layiqli Əmək Konsepsiyasından irəli gələn bütün məsələlər, ilk növbədə, bu Komissiyyada müzakirə olunaraq dəsteklənir. Qeyd etmək lazımdır ki, ölkənin dövlət məşğulluq siyaseti bir çox beynəlxalq təşkilatlar, xüsusilə de BTİ ilə six əməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçirilir. Azərbaycan Hökuməti ilə BTİ arasında 2016-2020-ci illər üçün əməkdaşlıq prioritetlərini və çərçivəni müəyyən edən ikinci Layiqli Əmək üzrə Ölkə Programının imzalanması ölkədə sosial inkişaf namənə mühüm məqsədlərin reallaşmasına xidmət edən növbəti bir addım oldu. Bu Program çərçivəsində həyata keçirilen tədbirlər sırasında "Azərbaycan Respublikasının Məşğulluq Strategiyası (2017-2030-cu illər)" layihəsinin hazırlanmasını, Dövlət Məşğulluq Xidmətinin potensialının artırılması üçün rəhbər və mütəxəssislər üçün təlim kurslarının təşkilini, həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan gənc mütəxəssislərin əməkhaqlarının subsidiyalışdırılması layihəsini və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 7 aprel 2016-ci il tarixli "Əhalinin özünü məşğulluğunun təmin olunması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Sərəncamının icrası olaraq BTİ ilə birgə fəaliyyətlərin həyata keçirilməsinə xüsusiət qeyd etmək istərdim".

S. Müslümov vurğulayıb ki, dünya tədqiqatçıları tərəfindən özünü məşğulluğun qeyri-formal məşğulluğu yaranan əsas sektor kimi qiymətləndirilməsinə baxmayaq, onun hüquqi prosedurlar çərçivəsində səmərəli təskili əmək bazarının inkişafı baxımından əmək qabiliyyəti şəxslərin müstəqil surətdə özünü işlə təmin edilməsinə yönəldilən ən vacib tədbirlərdən biridir. Tədricən ünvanlı yardım sistemində özünü məşğulluq sisteminə kecid əməkqabiliyyətli azəminatlı vətəndaşlar arasında əlebaxımlılığın qarşısını alacaq, onlarda sahibkarlıq fəaliyyəti stimullaşdıracaq, biznesə və qeyri-formallıdan formal iqtisadi münasibətlərə maraqlarını artıracaqdır. "Bu ilin iyun ayında Azərbaycanın əmək, məşğulluq və sosial müdafiə sahəsində dünyanın ən nüfuzlu təşkilatının - BTİ-in siyasetini müəyyən edən bir orqan - Təşkilatın idarə heyetine üzv seçiləsi Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə sosial-iqtisadi sahədə aparılan uğurlu islahatlara beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən verilən yüksək qiymətin növbəti təzahürüdür. Bu işə beynəlxalq əmək standartlarının hazırlanması, təbliği və tətbiqi üzrə geniş fəaliyyət spektrine malik olan BTİ-in siyasi qərarlarının qəbulunda, əmək, məşğulluq, layiqli əmək, sosial müdafiə sahəsi üzrə beynəlxalq səviyyədə mütərəqqi təşəbbüslerin təbliğini bildirib.

O, həmçinin pensiya qanunvericiliyində edilmiş son dəyişikliklərin, eyni zamanda "İşsizlikdən sıxorta haqqında" Qanunun qəbul olunmasının digər mütərəqqi cəhətləri ilə yanaşı, əmək münasibətlərinin rəsmiləşdirilməsi üçün stimullaşdırıcı rol oynadığını da bildirib. Ə. Əhmədov hazırda keçirilən konfransın müvafiq sahəde fealiyyətin qabaqcıl dünya təcrübəsinin öyrənilmesi və mütərəqqi metodlar əsasında təkmilləşdirilməsi baxımından əhəmiyyətini vurğulayıb. S. Mehbalıyev əmək bazarında inkişaf meyillərinə zidd olan qeyri-formal əməye qarşı mübarizənin AHİK-in əsas fealiyyət istiqamətlərindən biri olduğunu bildirib. O, qeyri-formal məşğulluqdan formal məşğulluğa kecidin təmin olunması prosesində həmkarlar təşkilatlarının sosial tərəfdəşələr müstəvisində gördüyü işləri diqqətə çatdırıb. M. Musayev qeyri-formal əmək münasibətlərinin əmək məhsuldarlığının artmasına, rəqabətqabiliyyəti mehsul istehsalına maneq olmaqla, işəgötürənlərin iqtisadi mənafelərinə də ciddi zərər vurduğunu öne çəkib. O, sahibkarlarla aparılan işlərde bu mövzunun həmişə diqqətdə saxlandığını qeyd edib.

Baş nazirin müavini, Əmək Münasibətlərinin Tənzimlənməsi və Koordinasiyası Komissiyasının sədri Ə. Əhmədov Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin uğurlu sosial-iqtisadi inkişaf strategiyası nəticəsində eldə olunan nailiyyətlərdən bəhs edib. Baş nazirin müavini əmək münasibətləri iştirakçılarının hüquq bərabərliyinin təmin edilməsinin və qanuni mənafelərinin qorunmasının, işçilərin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinin bu siyasetin mühüm tərkib hissəsi olduğunu vurğulayıb. Ə. Əhmədov bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin 2017-ci il 17 mart tarixli Sərəncamı ilə əmək Münasibətlərinin Tənzimlənməsi və Koordinasiyası Komissiyasının fealiyyəti də bu məqsədə yönəlib. Komissiyanın qarşısında duran əsas vəzifələrdən biri də qeyri-formal məşğulluq hallarının aradan qaldırılması üçün dövlət orqanları arasında koordinasiya olunmuş siyaset müstəvisində çəvik və səmərəli tədbirlərin reallaşdırılmasıdır. Hər bir işçi işəgötürən tərəfindən əmək münasibətlərinə cəlb olunarkən, ilk növbədə, bu münasibətlərin rəsmiləşdirilməsi təmin edilməlidir. Əks halda qeyri-formal məşğulluq hali yaranır ki, bu da işçinin əmək və ümumən sosial hüquqlarının kobud şəkildə pozulmasına, o cümlədən onun gələcəkdə pensiya hüququndan məhrum olmasına, işəgötürənin işə işçi qarşısında qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş öhdəliklərdən, digər tərəfdən vergi, sosial və digər məcburi ödənişlərdən yayınmasına şərait yaradır.

Baş nazirin müavini diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan Respublikasında əmək münasibətlərinin tənzimlənməsinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı rəylər əsasında yenilənmiş Tədbirlər Planının layihəsi hazırlanaraq, Komissiyanın iclasında təsdiq edilib. Eyni zamanda, Komissiyanın qanunvericilik və idareetmə, iqtisadi fəaliyyət sahələri üzrə işçi qrupu yaradılıb. Komissiya yanında Qeyri-Rəsmi Məşğulluqla Mübarizə Mərkəzinin yaradılması, müvafiq sahəde beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi də qərara alınır. Ə. Əhmədov, həmçinin əmək münasibətlərinə tənzimlənməyən işçilərin aşkar edilməsi və onların əmək fəaliyyətinin rəsmiləşdirilməsinin təmin edilməsi yönündə görülən işlərdən bahs edib, sahibkarlarla görüşlər təşkil edildiyini, onlar arasında əmək münasibətlərinin tənzimlənməsi ilə bağlı maarifləndirmə işlərinin aparıldığını bildirib.

O, həmçinin pensiya qanunvericiliyində edilmiş son dəyişikliklərin, eyni zamanda "İşsizlikdən sıxorta haqqında" Qanunun qəbul olunmasının digər mütərəqqi cəhətləri ilə yanaşı, əmək münasibətlərinin rəsmiləşdirilməsi üçün stimullaşdırıcı rol oynadığını da bildirib. Ə. Əhmədov hazırda keçirilən konfransın müvafiq sahəde fealiyyətin qabaqcıl dünya təcrübəsinin öyrənilmesi və mütərəqqi metodlar əsasında təkmilləşdirilməsi baxımından əhəmiyyətini vurğulayıb. S. Mehbalıyev əmək bazarında inkişaf meyillərinə zidd olan qeyri-formal əməye qarşı mübarizənin AHİK-in əsas fealiyyət istiqamətlərindən biri olduğunu bildirib. O, qeyri-formal məşğulluqdan formal məşğulluğa kecidin təmin olunması prosesində həmkarlar təşkilatlarının sosial tərəfdəşələr müstəvisində gördüyü işləri diqqətə çatdırıb. M. Musayev qeyri-formal əmək münasibətlərinin əmək məhsuldarlığının artmasına, rəqabətqabiliyyəti mehsul istehsalına maneq olmaqla, işəgötürənlərin iqtisadi mənafelərinə də ciddi zərər vurduğunu öne çəkib. O, sahibkarlarla aparılan işlərde bu mövzunun həmişə diqqətdə saxlandığını qeyd edib.

Baş nazirin müavini, Əmək Münasibətlərinin Tənzimlənməsi və Koordinasiyası Komissiyasının sədri Ə. Əhmədov hazırda keçirilən konfransın müvafiq sahəde fealiyyətin qabaqcıl dünya təcrübəsinin öyrənilmesi və mütərəqqi metodlar əsasında təkmilləşdirilməsi baxımından əhəmiyyətini vurğulayıb. S. Mehbalıyev əmək bazarında inkişaf meyillərinə zidd olan qeyri-formal əməye qarşı mübarizənin AHİK-in əsas fealiyyət istiqamətlərindən biri olduğunu bildirib. O, qeyri-formal məşğulluqdan formal məşğulluğa kecidin təmin olunması prosesində həmkarlar təşkilatlarının sosial tərəfdəşələr müstəvisində gördüyü işləri diqqətə çatdırıb. M. Musayev qeyri-formal əmək münasibətlərinin əmək məhsuldarlığının artmasına, rəqabətqabiliyyəti mehsul istehsalına maneq olmaqla, işəgötürənlərin iqtisadi mənafelərinə də ciddi zərər vurduğunu öne çəkib. O, sahibkarlarla aparılan işlərde bu mövzunun həmişə diqqətdə saxlandığını qeyd edib.

Formal məşğulluğun layiqli əməyin başlıca təminat forması olduğunu vurğulayıb. A.B. Avad qeyri-formal məşğulluq hallarının aradan qaldırılması və belə hallardan formal məşğulluğa kecidin asanlaşdırılması üçün rəhbər prinsipləri və siyasi təlimatları diqqətə çatdırıb. O, habelə BTİ-in 204 sayılı Təvsiyəsinin vacibliyini vurğulayıb. Tədbirdə BTİ-in mütəxəssisleri Frederik Lapeyre tərəfindən formal məşğulluqda müsbət təcrübələr və Fərid Həqazi tərəfindən müəssisələrin formalaşmasında uğurlu iş praktikaları və sosial dialoqun rolu, habelə AHİK və ASK nümayəndləri tərəfindən qeyri-formal məşğulluqdan formal məşğulluğa kecid, sosial dialoq və konsensus quruculuğu üzrə Azərbaycan təcrübəsi barədə təqdimatların edilməsi və müzakirələrin aparılması nəzərdə tutulub.

Ermenistan "Jara" Beynəlxalq Musiqi Festivalının əlkə ərazisində yayımını qadağan edib

Julin 27-dən 30-dək Bakıda keçirilmiş "Jara-2017" Beynəlxalq Festivalı musiqi aləmində yayın ən qaynar hadisəsi olub. Festivalda 80-dən çox tanınmış artist iştirak edib. Beynəlxalq festivala neinki Azərbaycan paytaxtının sakinləri, həm də dönyanın müxtəlif ölkələrindən musiqi sərrafları maraq göstəribilərlər. Çoxsaylı qonaqlar respublikanın turizm imkanları ilə yaxından tanış olub, paytaxtın və regionların inkişafını öz gözləri ilə görübərlər.

"Jara" festivalının metbuat xidmətdən AZERTAC-a bildirilib ki, festival müxtəlif KİV-lərdə, o cümlədən televiziyyada, radioda, mətbətədə geniş işıqlandırılıb. Saysız-hesabsız şərhələr və müsbət rəylər sübut edib ki, "Jara" festivalını ildən-ile gözləyən insanların sayı daha da artmaqdadır.

"Jara" telekanalı müxtəlif ölkələrde yayımlanır. Kanal 2017-ci il sentyabrın 1-dək Ermənistan ərazisində de yayımlanıb. Lakin festivaldan sonra yayım ultimativ və birtərəfli qaydada dayandırılıb və bunu belə izah ediblər: "Jara" festivalı Azərbaycanın parlaq reklamıdır".

"Jara" telekanalının menecmenti əvvəlki tek əməmdir ki, ölkələr arasında musiqi və mədəni əlaqələr çox vacibdir, xüsusən indiki qeyri-sabit zamanda.

Festivalın təşkilatlarından biri Emin Ağalarov vəziyyəti şərh edərək deyib: "Azərbaycanlı olaraq mən xoşbəxtəm ki, bu festival menim ölkəmin, xalqımın müsbət reklamıdır, musiqi isə sərhəd tanımır".

Qeyd edək ki, "Jara" festivalı müxtəlif millətlərdən olan artistləri bir araya gətirib, çünkü təşkilatçılar həmişə dönyanın bütün ölkələri arasında xeyirxah və dost münasibətlərinə təbliğ etməyi çox istəyiblər. Festival günlərində Sofiya Rotaru, Qriqori Leps, Alla Puqachova, Soso Pavliashvili, Valeriya, Emin, Layma Vaykule, Stas Mixaylov, Mir Yusif, Vera Brejneva, Filip Kirkorov, Adil Karaça, Dima Bilan, Vaxtanq Kikabidze, Ani Lorak, Nikolay Baskov, Sergey Lazarev, Oleq Qazmanov, Anita Tsoty, Slava, Valeri Meladze, Svetlana Loboda, Lev Leşşenko, Monatik, Jasmin, Leonid Aqutin, Alessandro Safina, Kristina Orbakanov, Yeqor Krid, İrina Dubtsova və bir çox başqaları eyni səhnədə çıxış ediblər.

“Kim”in başına at təpib?

RÖVŞƏN
rovsen.rasulov@mail.ru

Şimali Koreya Xalq Demokratik Respublikası - KXDR. Bu ölkə ikinci Dünya müharibəsinin ardınca, SSRİ ilə ABŞ arasında başlayan və soyuq müharibə nəticəsində yaranan, eləcə də kommunist ideologiyasına əsaslanan ölkələrdən biridir. KXDR bu günlərdə bir neçə atom bombası gücündə olan hidrogen bombasını partladılaraq, sınaqlar keçirdi. Üstəlik, ABŞ-a və bütövlükdə, Qərbə açıq meydan oxumağa başladı. Bilmirəm kimin, ancaq Kim Çen Inin başına, həqiqətən də, at təpib. Xalqını olmazın məşəqqətlər içində yaşıdaraq ətraf dünyadan təcrid edən Şimali Koreyanın siyasi lideri, çox yəqin ki, sınaqdan keçirdiyi hidrogen bombasına görə ya bədəl ödəməli olacaq, ya da...

Çünki buna qədər də müxtəlif sınaq bəhanələri ilə gah Cənubi Koreya, gah da Yaponiya adaları üzərindən ballistik rakətlərini uçurub. Hələlik, rəsmi Vaşington, rəsmi Tokio və rəsmi Seul rəsmi Pxyenana qarşı bəyanatlar səsləndirməkdəirlər. Uzağı, ABŞ-in prezidenti Tramp Şimali Koreya ilə müharibə versiyasının mümkünlüyüne “baxarıq” cavabını verib. Lakin bunun yerinə, dünyadan aparıcı neft ixracatçısı hesab edilən, OPEC üzvü olan Venesuelaya hərbi təcavüzün mümkünlüyündə danışib. Bu, amerikalı prezidentin öz işidir əslində, sadəcə, ABŞ demokratiyası ilə bənzər bəyanatlar üst-üstə düşmür. Həle ki, Kim Çen Inin belə bəyanatları filan yerine saymaması da öz yerində...

Ümumiyyətə, “Kim”in bu bəyanatlardan qorxusu var ki..? Mənəcə, yox, heç bir qorxusu-zadı yoxdur. Ona nə var ki, istəyir xəyanətkar generallarını zenit topunun lülesinə bağlayaraq, atəş açdırıb edam etdirir, istəyir öz doğma aile üzvlərini də özüne və ölkəsinə qarşı xəyanətdə ittiham edib, atır açırların və pələnglərin ağızına. Cox qəddardır Kim! Hetta Qərb və Qərbin müttəfiqlərinin bəyanatları ağızlarından çıxar-çıxmaz KXDR-in hərbi-siyasi lideri dərhal yeni silahını nümayiş etdirir, ardınca da sınağını keçirir. Deyəsən, dünyada kim-kimədir ki, kim-kimə. Fəqət, “Kim”insə vecinə deyil heç nə...

Hə, o biri tərəfdən də Nobel mükafatı almış Myanma prezidenti Aung San Suu Ky ölkəsində törendilən kütłəvi müsəlman qətlamlarına susqunluq nümayiş etdirir. Sanki bu, belə də olmalıdır və qədar buddist rahibləri, onlara dəstək olan hərbçilər 3 gündə 3 min nəfəri (!!!-R.) ən ağır şəkildə qətlə yetirməli, uşaqla, qoca, qadın demədən süngü-bıçaqdan keçirməliyim! Mən həle neçə illərdir ki, qətlə yetirilən müsəlmanları demirəm!

Lakin bu gün Myanmanın rahibləri onların soyqırımı törətmələrinə qarşı etiraz səslərini ucaldan insanları ələ salır, təhqir edirlər. Neticədə, hər iki ölkə rehbəri dünyaya meydan oxuyurlar. “Kim”in başına at təpib, artıq çıxan təpib. Söz isə artıq dünyasındır. Əslində, dünyani vecinə alan kimdir axı? BMT-nin onlara qətnamələri var ki, onların heç biri icra olunmur...

P.S. Artıq “İŞİD” “erası” bitir, deyəsən, dünyanın başını qatmaq üçün yeni versiyalar elə bunlardır...

NATO və Rusiya generallarının Bakı görüşü

Azərbaycanın bu kimi görüşlərdə təşəbbüskar rolunda çıxış etməsi bir daha ölkəmizin sülh və əmin-amanlıq məkanı olmasına təsdiqləyir

Bəlli olduğu kimi, paytaxt Bakıda NATO-nun Hərbi Komitəsinin sədri, general Petr Pavelin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə Rusiya Federasiyası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi, müdafiə nazirinin müavini, ordu generalı Valeri Gerasimov görüşü baş tutacaq. Görüşdən əvvəl isə Azərbaycan Respublikası müdafiə nazirinin birinci müavini - Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi, general-polkovnik Nəcməddin Sadıqov ölkəmizdə sefərdə olan qonaqlarla görüş keçirib və bir daha vurğulanıb ki, Azərbaycan ilə NATO arasında hərbi əməkdaşlıq uğurla inkişaf etdirilməkdədir. Azərbaycanlı general Azərbaycan ilə NATO arasında səmərəli və etibarlı münasibətlərin qurulmasında Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və dövlət başçısı, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin xidmətlərini xüsusi qeyd edib. Əbəs yere deyil ki, Azərbaycana sefər etməsindən məmənun olduğunu bildirən NATO generalı Rusiya Federasiyası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi ilə ikitərəfli görüşün, mehz Bakıda keçirilməsi üçün göstərilən səylərə və yüksək qonaqpərvərliyə görə Azərbaycan dövlətinin rəhbərliyinə dərin minnədarlığını bildirib.

Bakı hətta soyuq münasibətləri olan ölkələr, təşkilatlar və hərbi-siyasi dairələr arasında ən laiyiqli barışdırıcı təşəbbüskar kimi çıxış etməklə yanaşı, belə görüşləri ənənəyə çevirir

Diger tərəfdən, onu da qeyd edə biler ki, bələ mühüm görüşün təşkili üçün dünyada kifayət qədər mekan olduğu təqdirdə, nəye görə, mehz Azərbaycan seçilib? Birmənalı tərzdə demək olar ki, Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi müstəqil və balanslı siyasetin dünyadan güc mərkəzləri və böyük ölkələri tərəfindən hörmətlə qarşılıqlı və qəbul edilməsinin eyani təsdiqidir. Azərbaycan həm NATO ilə əməkdaşlıq çərçivəsində, həm də Rusiya ilə yaxın münasibətlər qurmuş, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq və strateji tərəfdən elaqələrini daim inkişaf etdirir.

Diger tərəfdən, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin yürüdüyü uğurlu balanslı siyasetin neticəsidir ki, ister Rusyanın hərbi-siyasi dairələri, isterse də NATO ilə qarşılıqlı hörmət və etimada əsaslanan yüksək elaqələri sabit olaraq saxlanılmaqda davam edir. O da əbəs yere deyil ki, hər iki hərbi mərkəz Prezident İlham Əliyevi etibarlı tərəfdən, dünyada ən yüksək siyasi lider kimi qəbul edir, Onunla əməkdaşlıq elaqələrini yüksək qiymətləndirirler.

Bakı görüşü NATO və Rusiya hərbi komandanlıqları arasında son illərdə baş tutan ən yüksək səviyyəli görüş kimi də tarixə düşmək ərefəsindədir

Bakının sözügedən istiqamətdə mərkez kimi seçilməsi, bütövlükde isə, Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə oynadığı mühüm və müsbət manadaki hərbi-siyasi platsdarm roludu alması da, əslində, çox mühüm bir hadisədir. Əks halda, NATO və Rusyanın ali hərbi kontingent rehbərləri görüş məkanı kimi Bakını deyil, başqa bir ölkənin paytaxtını seçə bilərdilər. Lakin seçim dayanacağıının, mehz Bakı olması Azərbaycanın regionda tutduğu mövqeyinin dünyada supergüclər tərəfindən yönəldilən siyasetə təkanverici güc olmasını kifayət qədər təsdiq edir.

Artıq sərr deyil ki, NATO və Rusiya generallarının görüşlərində dünyada cərəyan edən siyasi böhranlı veziyətin həlli istiqamətində fakir mübadilələri aparılacaq, mühüm qərarlar veriləcək. Beləliklə, Bakı görüşü NATO və Rusiya hərbi komandanlıqları arasında son illərdə baş tutan ən yüksək səviyyəli görüş kimi də tarixə düşmək ərefəsindədir.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

“Otellərlə bağlı müasir standartlar hazırlanır”

Respublikada otellərlə bağlı Texniki Komitə yaradılıb və bu sahədə müasir standartlar hazırlanır. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fiqirləri Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Ramiz Həsənov jurnalistlərə müsahibəsində deyib.

Komite sədrinin sözlərinə görə, yeni standartların müəyən bir hissəsi artıq qəbul edilib. Eyni zamanda, bu sahənin təkmilləşdirilməsi ilə əlaqədar yeni normativ sənədlər də qəbul olunacaq. Ümumilikdə isə sözügedən standartlar xidmətin səviyyəsinin artırılması məqsədini daşıyır.

Söz və mətbuat azadlığı cəmiyyətdə demokratiyanın meyarı və ölçüsüdür

Bu gün Jurnalistlərin Beynəlxalq Həmrəyliyi Günü demokratik proseslərin inkişaf etdiyi Azərbaycanda da qeyd olunur

Müasir dövrümüzdə Azərbaycan mətbuatı dünya mətbuatının bir parçası kimi uğurla inkişaf edir. Mətbuatımızın inkişaf tarihindən söz açarkən, dövlət müstəqilliyimizin bərpasından sonra ki dövr daha çox xarakterizə edilir. Müstəqillik yolunda inamlı irəliləyən və hərtərəfli inkişaf edən Azərbaycan Respublikası regionun siyasi, iqtisadi və humanitar mərkəzi statusunu qazanaraq, beynəlxalq münasibətlər sistemində öz layiqli yerini tutmuşdur. Söz və məlumat azadlığının təmin olunması sahəsində həyata keçirilmiş məqsədyönlü siyaset nəticəsində Azərbaycan kütləvi informasiya vasitələrinin sayına görə MDB və Şərqi Avropa ölkələri arasında lider mövqelərdən birini tutur.

İnkişaf yolu keçən Azərbaycan mətbuatı bu gün Jurnalistlərin Beynəlxalq Həmrəyliyi Günü qeyd edir. Qeyd edək ki, 8 Sentyabr - Jurnalistlərin Beynəlxalq Həmrəyliyi Günü 1958-ci ildən etibarən qeyd edilir. Həmin il Beynəlxalq Jurnalistlər Təşkilatının Buxarestdə keçirilmiş IV Konqresində bununla bağlı qərar qəbul olunmuşdur. Dünya mediası üçün əlamətdar sayılan bu tarix 1943-cü il sentyabrın 8-də hitlerçilər tərəfindən qətle yetirilmiş cəxiyali jurnalist Julius Fucikin xatirəsinə təsis edilmişdir.

Dövlət müstəqilliyinin bərpasından sonra Azərbaycanda söz ve məlumat azadlığının təmin olunması, demokratik, azad mətbuatın formallaşması, onun hüquqi-normativ bazasının qurulması, iqtisadi müstəqilliyinin təmin edilməsi üçün geniş imkanlar yaradılıb. Ölkəmizdə söz ve məlumat azadlığını məhdudlaşdırın maneqələr aradan qaldırılmış, kütłəvi informasiya vasitələrinin fəaliyyətini tənzimləyən qanunvericilik bazası təkmiləşdirilərək, beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılmışdır.

Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin 1998-ci il 6 avqust tarixli Fərmanı ilə Nazirlər Kabinetinin nəzdində mətbuatda ve digər kütłəvi informasiya vasitələrində dövlət sirlərini mühafizə edən baş idarə ləğv edilmiş, bununla da, mətbuatə tətbiq edilən senzura aradan qaldırılmış, milli mətbuatın inkişafı yolunda yeni perspektivlər açılmışdır. 2000-ci ildə Mətbuat və informasiya Nazirliyi ləğv olunmuş və dövlətin mətbuat üzərində nəzarət funksiyasından imtina edilmişdir. 2003-cü ildə Azərbaycan Jurnalistlərinin I Qurultayında mətbuatın özünü tənzimləmə orqanı və dövlət qurumları ilə mətbuat arasında münasibətlərin nizamlanması funksiyalarını yerinə yetirən Mətbuat Şurası yaranmışdır.

Dövlət başçısının 2009-cu il 3 aprel tarixli "Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütłəvi informasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fonduñun yaradılması haqqında" Sərəncamı da, məhz konsepsiya da əksini tapmış məsələlərin praktik surətdə gerçəkləşdirilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Jurnalistlərin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün Azərbaycan Respub-

likası Prezidentinin Ehtiyat Fondundan maliyyə vəsatinin ayrılması da mətbuataya yüksək diqqət və qayğıının bariz təcəssümüdür. Bütün bunlar, həm də təsdiqləyir ki, Azərbaycan həkimiyəti ölkədə söz və mətbuat azadlığının başlıca təminatçılarından və bu sahədə həyata keçirilən islahatlar demokratikləşmə prosesinin mühüm tərkib hissəsidir.

Müasir dövrde mətbuat və söz azadlığı cəmiyyətin və dövlətin demokratik inkişaf göstəricisi kimi qəbul olunur. Kütłəvi informasiya vasitələri, qəzetlər, jurnallar, teləradiolar, informasiya agentlikləri və informasiyanın müntəzəm formada yayıldığı digər vasitələr cəmiyyətdə ictimai fikri və sosial fəaliyyəti formalaşdırmaqla yanaşı, həm də onları istiqamətləndirir. Bu mənada, dördüncü həkimiyət hesab olunan kütłəvi informasiya vasitəleri dünyada demokratiya və informasiya azadlığının mühüm vasitəsi hesab edilir.

**VƏTƏN SEVGİSİ ƏN
BÖYÜK HƏMRƏYLİKDİR**

Bu gün jurnalistlərin həmrəyliyinin vacibliyini xatırladan bir gündür. Azərbaycanda ki-fayet sayda fəaliyyət göstərən peşəkar, nüfuzlu qələm sahiblərinin olması bir faktdır. Yeri gələndə, media mənsublarının bir araya gəlib onların həmrəylik nümayiş etdirməsinin de şahidi olmuşuq. Bu, əsasən, Vətən, azərbaycanlılıq, Dağılıq Qarabağ problemi ilə bağlı məsələlərlə bağlı olub. Vətən sevgisi isə ən böyük HƏMRƏYLİKDİR. Dövlətçiliyimiz, cəmiyyətimizin inkişafı məsələlərində KIV mənsublarının çox böyük qisminin eyni mövqedən çıxış etməsi, çox sevindirici bir haldır.

Təbii ki, respublikamızın tarixi inkişafında əldə olunmuş yüksək səviyyə milli mediamız qarşısında da yeni vezifələr qoyur. Bu gün belə diqqət və qayğı ile əhatə olunan Azərbaycan mətbuatı müasir informasiya cəmiyyəti quruculuğunda, sosial ədalət və şəffaflığın təmin edilməsində, milli həmrəyliyin və tolerantlığın möhkəmləndirilməsində, demokratik özündürəkin, siyasi mədəniyyətin inkişafında, milli-mənəvəi və ümumbaşəri dəyərlərin qorunub-saxlanması və təbliğində mühüm rol oynamalıdır. Azərbaycan jurnalistikası obyektivlik, qərəzsizlik və vətənpərvərlik prinsiplərinə əməl etməlidir. Hər bir mətbuat işçisi istənilən vəziyyətdə məsuliyyət hissini unutmamalıdır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, "bu gün ölkəmənin artan imkanları kütłəvi informasiya vasitələrinin, o cümlədən, milli mətbuatımızın inkişafı üçün kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsinə şərait yaratmışdır. Kütłəvi informasiya vasitələrinin dövlət dəstəyinin əsas məqsədi müsteqil, peşəkar, rəqabətədavamlı, eyni zamanda, milli şürə və vətənpərvərlik prinsiplərinə dönmədən əməl edən media resurslarının formalaşdırılmasıdır".

Ulu Önder Heydər Əliyevin siyasi kursunu uğurla davam etdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev söz və mətbuat azadlıqlarının inkişafını respublikanın demokratikləşməsi prosesinin vacib amili kimi dəyərləndirir. Söz və mətbuat azadlığının yüksək qiymətləndirən ölkə Prezidenti çıxışlarının birində bildirib: "Azərbaycanda həm demokratik, həm də sosial-iqtisadi inkişaf paralel gedir. Buna görə hesab edirəm ki, bizim cəmiyyətimizdə islahatlar təkamül yolu ilə aparılır və dərinleşir. Siyasi və iqtisadi islahatlar daha da dərinleşməlidir. Söz azadlığı Azərbaycanda tam təmin edilibdir, heç bir məhdudiyyət yoxdur".

Zümrüd BAYRAMOVA

Avropa Şurasının Bakı ofisinin rəhbərinin diplomatik fəaliyyəti başa çatır

Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədyarov Avropa Şurasının Bakı ofisinin rəhbəri xanım Dragana Filipoviç ilə onun diplomatik fəaliyyətinin başa çatması və münasibetlər görüşüb. Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, xanım Dragana Filipoviç diplomatik fəaliyyəti müdəddətində ona göstərilən dəstəyə görə təşəkkürünü bildirib. Görüşdə, həmcinin Azərbaycan ilə Avropa Şurası arasında əməkdaşlığın hazırlı vəziyyətinə və perspektivlərinə dair məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Nazir Elmar Məmmədyarov xanım Dragana Filipoviçə gələcək fəaliyyətində uğurlar arzu edib.

Cəmil - Gültəkinin Həsənli, ya da Hacıbəyli olmasının nə fərqi?

Rəfiqə

Cəmil, ya da Gültəkin. Birinin Həsənli, digərinin isə Hacıbəyli olmasının nə fərqi. Amma həmin adların və soyadlarının da azərbaycanlılığı heç bir dəxli-filani yoxdur. Çünkü Cəmilla Gültəkin azərbaycanlı adları və soyadlarını daşısalardır. Hətta o qədər uzaqdadır ki, belələrinə erməni dəyeri və marağı daha yaxındır. Əqidəsizlik, satqınçılıq, ikiüzlilik, xəyanət, paxılıq, xəbislik, şantajçılıq və pul hərisliyi bu kəslərdə daha çoxdur. Bir də öz xeyri, mənfeəti naminə onlara qucaq açmış AXCP sədri Ə.Kərimlidən daha çox miqdardadır. Bir də C.Həsənli, G.Hacıbəyli nə qədər satqın, ikiüzlü, əqidəsiz, xəyanətkar, paxıl, şantajçı, pul hərisi olsalar da, Ə.Kərimlidən artıq ola bilənlər. Amma su axıb, çuxurunu təpib. Cəmilla Gültəkin bir araya gələrək, AXCP, "Milli Şura" adlı çuxura düşərək, üfənlər gölməçədə birləşiblər.

Hakimiyyətə qarşı böhtanlarını vaxtı ilə rüporları olan "Azadlıq"da deyirdilərse, bu gün bu rüporu sosial şəbəkələr əvəz edir. Bir də üzü "güngör-məzdən" qırmızı olan G.Hacıbəyli və yaxud da C.Həsənli, Ə.Kərimli kimi lərde vicdan axtarmaq özü cinayətdir. Belələri abıra-zada qisılıb-eləmirlər. Çünkü abırları yoxdur! Abırsızdan isə, başqa nəyi gözləmək olar axı, Vətəne, millətə, xalqa sədaqətim? Baxın, bir neçə il bundan önceyə qədər G.Hacıbəyli YAP-in seçki platformalarının təbliğatında öndə gedənlərdən biri idi.

Qaldı ki, C.Həsənliyə, artıq onun haqqında o qədər damışılıb ki, artıq iy verir. Özünü gah "Milli Şura"nın "lideyi", gah da dağıdıcı müxalifet dəsərgənin "ağsaqqalı" adlandırır. Əger onu həmin dəsərgənin funksionerləri adam yerinə qoymurlarsa, bu iyverən qoçandan nə ağsaqqal?! Düz sözə nə deyəsən. Söyümün əvvəlində dediyim kimi, bax, gördünüz ki, real azərbaycanlı olmaq dəyeri bu satqnlardan qat-qat uzaqdadır. Hətta o qədər uzaqdadır ki, belələrinə erməni dəyeri və marağı da-ha yaxındır.

Bakıda avtomobillə sərnişindəşimanın həcmi artıb

Yanvar-iyul aylarında Bakı şəhərində avtomobillə sərnişindəşimanın həcmi artıb. Bakı Şəhər Statistika İdarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, cari ilin yanvar-iyul aylarında avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması ötən ilin eyni dövrünün səviyyəsini 0,3 faiz üstəleyərək 392 min 217 min nəfərə bərabər olub.

8 sentyabr 2017-ci il

Dünya elmində inqilab edən azərbaycanlı alim

*Qeyri-səlis məntiq nəzəriyyəsinin banisi
Lütfi Zadə 96 yaşında dünyasını dəyişdi*

Elmində inqilab he-sab olunan qeyri-səlis məntiq nəzəriyyəsinin banisi Lütfi Zadə 96 yaşında dünyasını dəyişdi və dünya elmine azərbaycanlı kimi adını həkk etdi. Dünya elmine töhfələrini vermiş azərbaycanlı alim hər addımdında, hərəkətə məntiq axtarırdı və bu gərgin zəhmət onun böyük zi-yalı kimi elm tarixində adını əbədiləşdirdi. Ömrünün son günlərində belə yaşamaq-yaratmaq əzmi ilə çalışırı. Onun kiçik yaşlarından elme böyük həvəsi vardi. 1921-ci ilin 4 fevral tarixində Bakıda dünaya göz açan Lütfi Zadə ilk təhsilinə elə burada 16 sayılı məktəbdə başlayıb.

Qeyd edək ki, Lütfinin atası Rəhim Ələsgərzadə İranın Ərdəbil şəhərindəndir və Birinci Dünya müharibəsi illərində Ərdəbildən Bakıya köçüb və burada işgüzar fəaliyyəti ilə yanaşı, Azərbaycan Universitetinin Şərqşünaslıq fakültəsində de təhsil alıb və İranda çap olunan həftəlik qəzetlərin Bakıdakı müxbiri kimi çalışıb. Zamanın telebi ilə ailəsi ilə birgə İrana geri qayıtmış qərarına gelir. Onun tərcüməyi-halını əks etdirən mənbələrdə qeyd olunur ki, Sovet İttifaqının İran vətəndaşı olan azərbaycanlılarla bağlı qəbul etdiyi qərara görə, onlar iki yoldan birini, ya Sovet Azərbaycanında qalıb buranın vətəndaşlığını qəbul etməli, ya da ölkəni dərhal tərk edib getməli idilər. Beləcə, o, 10 yaşında ikən ailəsi ilə birlikdə Bakını tərk edərək, Tehrana köçüb. Balaca Lütfi o vaxt rusdilli məktəbin üçüncü sinfini bitirmişdi. Tehrana köcdükdən sonra təhsilini amerikalıların Al-bors Missioner Məktəbində davam etdirib. Məhz bu məktəbdə elmin inkişafı üçün yaradılmış şərait onu hələ ABŞ-da təhsili almağa sövq edib.

BÖYÜK ALİMİN AMERİKA HƏYATI

Dünya şöhrətli alimin Amerika həyatı 1944-cü il-

dən başlayır. Tehran Universitetini böyük uğurla başa vurduqdan sonra o, Amerika Birləşmiş Ştatlarına gəlib və tehsilini Massachusetts Texnologiya Institutunda davam etdirib. 1947-ci ildə valideynlərini de öz yanına getirir. O vaxtlar o, Kolumbiya Universitetində çalışırdı. Zülfü 1948-ci ildə bu universitetdə elektron mühəndisliyi üzre magistr, 1957-ci ildə isə professor dərcəsi alıb.

Məlumdur ki, bu gün dünaya elmine Lütfi Zadənin 6 mühüm nəzəriyyəsi məlumdur. Hazırda onlar elm və istehsalatda geniş şəkildə tətbiq olunur. Ona dünya şöhrəti qazandıran, onun dünya elmində inqilab he-sab olunan qeyri-səlis məntiq nəzəriyyəsidir. Bu nəzəriyyə riyaziyyatın əsası olan ikili çoxluq anlayışına yeni ifade vermişdir: qeyri-səlis çoxluq. Elmdə qeyri-səlis ölçünün daxil edilməsi təbiətde və cəmiyyətdə gedən proseslerin qeyri-müəyyənliliyini daha adekvat nəzəre almağa imkan yaradır.

Aparıcı dünya şirkətləri tərefindən tətbiq olunan bu nəzəriyyə 1965-ci ildə işlenib-hazırlanmışdır. Nəzəriyyə uzun müddət Amerika elmi ictimaiyyəti tərefindən qəbul edilməsə de, ötən əsrin 80-ci illərində yapon alimlərinin diqqətini cəlb etmiş və yaponlar bu unikal nəzəriyyədən yararlanmaq qərarına gelmişlər. Lütfi Zadə nəzəriyyəsinin tətbiqi ölkəyə milyardlar qazandırı-

mışdır. Bu gün Yaponiyanın "Mitsubishi", "Toshiba", "Sony", "Canon", "Sanyo", "Nissan", "Honda" və digər nüfuzlu şirkətləri qeyri-səlis məntiq nəzəriyyəsinə əsaslanan foto və videokameralar, paltaryuan maşınlar, vakuum kimyəvi təmizləyiciləri istehsalında, avtomobilərin, qatarların, sənaye proseslerinin idarə olunmasına geniş istifadə edirlər. Lütfi Zadə 1989-cu ildə qeyri-səlis məntiq nəzəriyyəsinin sənayedəki uğurlarına Yaponiyanın elm adamlarına verdiyi en yüksək mükafat - "Honda" mükafatı ilə təltif olunub.

Qeyri-səlis məntiq nəzəriyyəsindən əlavə Lütfi Zadə

5 fundamental elmi nəzəriyyə təklif etmişdir: "təessüratlar nəzəriyyəsi", "sistemlər nəzəriyyəsi", "sözlə işləyən kompyuter nəzəriyyəsi", "optimal süzgəclər nəzəriyyəsi" və "soft kompyuting".

ZADƏ MƏNTİQİ DÜNYANI BÜTÜN ÇÄ-LARLARI İLƏ QAVRAYIR

Onun elmi fəaliyyətinin əks etdirən yazılı nümunələrdə Lütfi Zadənin elmdə Z-çevirme kimi tanınan işi diskret və rəqəmlə idarəetmə, informasiya və kommunikasiya sistemlərinin yaradılmasının əsasını qoymuş elmi nəzəriyyəsi de qeyd olunur. Onun məşhur veziyətlər fəzası, dinamik sistemlərin idarə olunma və müşahidə olunma nəzəriyə

yələri müasir idarəetmə elmin əsasını təşkil edir. ABŞ-in Milli Kosmik Tədqiqatlar Mərkəzi (NASA) bu nəzəriyyələr əsasında idarəetmə sistemlərini tədqiq edir, layiheləndirir və tətbiq edir.

Lütfi Zadənin qeyri-səlis məntiqi beş izah edilir ki, "Aristotel məntiqi" ilə mühabime yürüdən beyin dünyani yalnız aq və ya qara rəngdə qavrayır, "Zadə məntiqi" isə dünyani bütün çalarları ilə qavramağa imkan verir. Çünkü "Aristotel məntiqi" iki-li (binar) məntiqdir, "Zadə məntiqi" çoxmənali (kəsilməz qiymətlə) məntiqdir. Aristotelə görə, bir müddəə ya doğru, ya da yalan ola bilər. Lütfi Zadəyə görə, hər bir müddəən doğruluq dərəcəsi doğru və ya yalan arasında kəsilməz qiymətlər alır. "Zadə məntiqi"ndə real həyati daha dürüst inikas etmək qabiliyyəti var, bu məntiqdə tolerantlıq daha çoxdur. Düz 20 il Amerika elmi ictimaiyyəti tərefindən qəbul edilməyən qeyri-səlis məntiq nəzəriyyəsi, nəhayət, 1980-ci illərdə yapon alimləri tərefindən böyük maraqla qarışılmışdır.

2013-cü ilin 19-20 iyun tarixlərində Madrid şəhərində İspaniyanın BBVA Fonduñun elmi nəzəriyyə təklif etmişdir: "təessüratlar nəzəriyyəsi", "sistemlər nəzəriyyəsi", "sözlə işləyən kompyuter nəzəriyyəsi", "optimal süzgəclər nəzəriyyəsi" və "soft kompyuting".

Bələ bir şöhrət sahibi olan Lütfi Zadə həyati boyu azərbaycanlı olması ilə fəxr edib və elə nəşinini doğuldugu torpaqda dəfn olunmasını da həyatının son zamanlarında da arzulayıb.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Qiymətləri tənzimlənmiş dərman vasitələrinin istehlakçılarına fərqli qiymətlərlə satışı qadağandır

Iqtisadiyyat Nazirliyi istehlakçılarla müraciət edib. Nazirliyin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilər ki, "Dərman vasitələri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən, qiymətləri tənzimlənmiş dərman vasitələrinin istehlakçılarına fərqli qiymətlərlə satışı qadağandır. Dərman vasitələrinin təsdiq edilmiş qiymətlərdən aşağı və ya yuxarı qiymətlərə diqqət yetirməyi, dərman vasi-

Respublikasının inzibati Xətalar Məcəlləsində vəzifəli şəxsələrə 1000 manatdan 1500 manatdək, hüquqi şəxsələrə 3000 manatdan 5000 manatdək cərimə nəzərdə tutulur.

İstehlakçılarla dərman alarkən qiymətlərə diqqət yetirməyi, dərman vasi-

tələrinin dövlət tərefindən təsdiq olunmuş qiymətlərdən fərqli qiymətlərlə satışı halları ilə rastlaşdırıqda İqtisadiyyat Nazirliyinin 195-2 Çağrı Mərkəzine, 498-15-01 və 498-15-04 nömrəli telefonlarda İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Anti-inhisar Siyasəti və İstehlakçıların Hüquqlarının Müdafiəsi Dövlət Xidmətinə məlumat vermələri tövsiyə olunur.

Sorosu niyə mələdirilər?

İLHAM

Dünyaca tanınmış firidaçı, dələduz, həm də milyarder Corc Sorosun düz 87 yaşı var. Yenikifayet qədər yaşı olan ahil, ağsaqqal və yekə kişi xeylağıdır. Həm də, azərbaycanlısına deşək, Şah Abbası qundaqda, Nikolayı da taxtda görüb. Onun tay-tuşu coxdan İnkır-Minkirin sorğu sualına tuş gəlib, üzü tüpürçəklənəndən, qasığı təpik, başı qapaz gördükden sonra keçib ustufça oturub cəhənnəmin isti bucağında. Amma bu üzünü mürdəşir yumuş Corc qoca vaxtında hele də, diskobarlarda tanqo gedir, siyaset meydanda iddiyalı çıxışlar edir, hərdən də, ələbaxım qruplara pul-para verib, bəzi ölkələrdə cəxnaşmalar yaradır. Bir növ qırmızı turp kimidir. Yerə vursan, yer dağılır. O günləridə özündən 42 yaş kiçik bir madmazelle evlənib. Yeni həyat yoldaşı Tomiko Boltonun da fotoqraflar önündə verdiyi pozalarda irişə-irişə deyib ki, qoca Soros onun ən sevimli caniki olacaq. Məhz bu canik sözündən ruhlanan Corc Soros matşkəsinə bir maliikanə, iki avtomobil və şəxsi ehtiyaclarının ödənilmesi üçün 100 milyon dollar ayırib.

Ümumiyyətlə, pulu sağa-sola xərcləmek Corc Soros üçün az qala əyləncə vasitəsinə çevrilir. Deyilənə görə, Vaşinqtondan, hətta Avropadan malikanəsinə aktorlar dəvət edən Soros onu güldürməyi, əyləndirməyi və xoş istirahətlər yaşatmayı bacaranlara külli miqdarda pul verir. Bir də ki, varlığı nə darlıq? Amerikalıları müxtəlif vasitələrlə qazlayan Soros bu yolla milyardlarla maliyyə vəsaiti qazanır. 1930-cu ildə Macaristanda anadan olub, Nyu-Yorka köçənə kimi cindirindən cin hürküb. Bir növ qəpiyə gülə, manata şilləq atıb. Amma alver onun həyatını müəyyən qədər deyisir. Quantum İnvestisiya Fondunu qurmaqla Soros sərvət sahibi olmağa müvəffəq olur. Fondun qurulduğu il 10 min dollar investisiya yatırılırsa, 2000-ci ildə bu rəqəm 4 milyarda çatdırılır. Dünyada "Qara çərşənbə" kimi tanınan 1992-ci ildə ingilis funtunun enişi zamanı Corc Soros 1,1 milyard dollar qazanır. Məhz buna görə də, bu işbaza "ingilis banklarını dağıdan adam" ləqəbi verilib. Eyni zamanda, ABŞ-da ipoteka böhrəni dövründə Soros 2 il ərzində 1 milyard dollar gelir elə edib. Tebii ki, asan yolla qazanılan milyardlar Soros üçün digər iddialarının reallaşdırılması üçün bir vasite olub. Bəzən siyasi proseslər mürdəxilər edən, ölkələri hədəfəne çevirən, hakimiyyətlərə qarşı təxribatlar törədən Corc bunun üçün milyonlar xərcləməkdən çəkinmir. Siyasi analitiklər de təsdiq edirlər ki, bəzi ölkələrdə siyasi cəxnaşmaların baş verməsində yəhudilərə əsilli Corc Sorosun müəyyən eməyi, ayırdığı maliyyə vəsaitinin rolü var. Ele uzağa getməyək. Gürcüstəndə Saakaşvili hakimiyyətə gəldiyi zaman prezident aparatında çalışanların 4 illik emək haqqını Corc Soros ödəyib. Özbəkistanda Cellab qırğınından baş verməsində, Ukraynada Maydan hərəkatının baş verməsində, Liviyyada, Malayziyada və Pakistan'da siyasi gərginliyin yaradılmasında Corc Sorosun müstənəsə fəaliyyəti və dəstəyi olub. Azərbaycan müxalifətine qarşı da göstərdiyi xeyirxahlıq mətbuatda müzakire olunan əsas mövzulardandır. 2003 və 2008-ci il prezident seçkiləri, 2005-2015-ci il parlament seçkiləri ərəfəsi AXCP sədri Əli Kerimli, Müsavat başqanı İsa Qəmbərə ayırdığı milyonlar yaddan çıxmayan faktlardandır. 2003-cü il 15-16 oktyabr ixtişaşlarının əsas ideyavericisi və təşkilatçısı da Soros olmuşdur. Məhz buna görə də, Azərbaycan müxalifəti yaxınlarından çox, Corc Sorosu sevirlər. Bəzən Ə.Kerimli "C.Sorosun ayağına dəyen daş, mənim başıma dəysin" deyir. Ə.Kerimli, İ.Qəmbər, A.Hacılı bütün müşkullərini, çətinliklərini C.Sorosun məsləhəti və tövsiyələri ilə aradan qaldırmağa çalışırlar. Azərbaycan dövləti və hakimiyyəti haqqında şər-böhtən kampaniyasının aparılmasında dosyeler dağıdıcı müxalifət tərefindən C.Sorosa çatdırılır. Qoca fırıldaqçı da böyük həvəs və məmənuniyyətlə Azərbaycan hakimiyyəti və dövləti haqqında xarici mətbuatda yazılar dərc etdirir, beynəlxalq təşkilatlarda məlumat bazası təşkil olunur. Bir sözlə, qoca milyarderin işi-güçü ancaq qarşıqliq yaratmaq, təxribatlar törətmək, yeri gəldikdə terror hadisələri yaratmaqdır.

Qeyri-müstəqil Ermənistan - Moskva və Vaşington arasında artan gərginlikdəki indikator rolunda

Ermənipərəst "Reqnum" informasiya-analitik agentliyinin baş redaktoru, Rusiya politoloqu Modest Kolerova görə, Moskva Ermənistandan NATO ilə əməkdaşlığını dondurmasını tələb etməsi müqabilində Avropa İttifaqı ilə çərçivə razılaşmasına etiraz etmir. Ən azından, rəsmi Yerevan qarşısında Gürcüstanda start götürmiş NATO təlimlərində iştirak etməmək tələbi də, məhz bu konteksti ehtiva edir. Ermənistanın "In.am" saytında analitik məqalələri ilə çıxış edən Sarqis Artsruni xəbər verir ki, Rusiya Ermənistana "suveren" olka kimi yanaşsa da, rusiyalı politoloqun ifadəsi, əslində, çox şəydən xəbər verir.

Aİ ilə sazişin imzalanması Ermənistana heç nə verməyəcək

"Biz hamılıqla Aİ ilə sazişi gözləyir ki, bu da Avrasiya iqtisadi Briliyi ile əks-inteqrasiya vektorunu təşkil edir"- deyə Kolerovun digər erməni media qurumu "tert.am"-a verdiyi müsahibəsindəki fikirlərini ifadə edən erməni analitiki rusiyalı politoloqun həmin istiqamətdəki başqa fikrini də diqqətə çatdırır. Belə ki, Kolerova görə, Ermənistandan NATO tərəfindən təşkil edilən hərbi təlimlərdəki iştirakı, bir müddət önce, Ermənistana Rusiya arasında əldə edilmiş ümumqoşun qruplaşması sazişinə ters mütənasibdir. Beleliklə, Sarqis Artsruni Modest Kolerovun Ermənistandan NATO hərbi təlimlərində iştirakinin mümkünşüzlüyü, eyni zamanda, ikiteşrifi müdafiə maraqlarına qarşı da cavab verməməsi fikirlərinə öz münasibətini nümayiş etdirərək, yazar ki, eger sözügedən məsələyə Kolerovun məntiqi ilə yanaşılarsa, Moskva bu istiqamətdə kifayət qədər praqmatik qərar qəbul edib. Çünkü Aİ ilə sazişin imzalanması Ermənistana heç nə verməyəcək.

Artsruni "Reqnum" agentliyinin baş redaktorunun fikirlərini şərh edərkən yazar: "Ermənistandan təhlükəsizlik sistemini diversifikasiya edən Ermənistandan-NATO münasibətləri ölkəmizin subyektivliyini artırılmış olur. Lakin Kolerov, fikrimizcə, öz ifadəsində başqa əhəmiyyətli möqamı qabardıb ki, biz bu barədə öncəki məqalələrimizdə yazmışq..."

Beleliklə, Artsruni rusiyalı politoloqun "Mən deye bilerəm ki, Rusyanın Vaşinqtondakı və San-Fransiskodakı diplomatik nümayəndəlikləri Rusiya Federasiyası üçün Ermənistandan da-

növbəti messinclərini göndərəcək və bir daha bunun üçün Ermənistandan fakturundan öz siyasi baxışlarını yürütəmek istiqamətində istifadə edəcək.

"Bu məsələdə ən kədərli məqam isə budur ki, Ermənistana - Moskva və Vaşington arasında artan gərginlikdə indikatora çevrilərək tam şəkildə öz subyekliyini itirmiş olur"-deyə Artsruni yazar.

Ermənistanın təlimlərdə iştirak edib-etməməsi amili Qərbi narahat etmir

Diger erməni analitiki Aram Amatuni də hesab edir ki, Ermənistandan NATO ilə hərbi təlimlərdən imtinasi birbaşa Rusyanın təhrki ilə baş tutub. "Bu, tamamilə mümkün, ya da real məsələdir"-deyə yazar Amatuniyə görə, bu zaman belə bir sual yaranır: "Əger belədirse, onda bir müddət önce, yenə də Gürcüstanda keçirilmiş NATO hərbi təlimlərində Ermənistana nəyə görə iştirak etmişdi? Yaxud Rusiya nəyə görə həmin vaxt Ermənistana qarşısına sədd qoymamışdı? Çünkü budəfəki qadağada behanə tapmaq mümkündür. Bu, ABŞ-Rusya münasibətlərinin gərginleşməsi ilə əlaqələndirilə bilər. ABŞ Rusya Federasiyasının diplomatik nümayəndəliklərində axtarışlar aparıb və mülkiyyətinə məxsus eşyaları mənimseyib, Rusiya da cavab olaraq, Ermənistanın hərbi təlimlərə qatılmasına engel yaradıb".

Amatuni hesab edir ki, əslinde, Rusyanın Ermənistan üzərindəki dominanlığı, eləcə də, Ermənistandan NATO-nun keçirdiyi hərbi təlimlərdəki iştirakinin qarşısını alması, yaxud da Ermənistanın təlimlərdə iştirak edib-etməməsi amili Qərbi narahat etmir. Sİ-TAT: "Reallıqda, NATO təlimlərində iştirak etmək Ermənistandan özü üçün maraqlı olmalıdır. Çünkü bu, regionda hərbi-siyasi balansın yaradılmasına səbəb olar bilərdi, ilk növbədə isə, Qarabağ problemində..."

Ermeni analitiki, hətta ölkə rəhbərliyinin və hərbi dairələrinin "İsgəndər" rakətləri ilə övünmələrinin də boş xəyal olduğunu dolayı ilə ifadə edib. "İsgəndərlər" in deyil, məhz bu balansın hesabına Azərbaycanın gücünə qarşı çıxmək olar. Çünkü alet kimi, ilk olaraq, məhz "İsgəndər" məhv ediləcək"- deyə Amatuni yazar.

Görünen isə budur ki, bu gün Ermənistan siyasilərinin, eləcə də, ermənipərəst politoloqlarının irəli sürdükləri müxtəlif rəylərinə, proqnozlarına baxmayaraq, bu ölkənin ister siyasi, ister iqtisadi, isterse də digər sahələrdən təcrid olunması, həmçinin başqa dövlətlərin əlində alet kimi istifadəsi hər şeyi tam cılpaqlığı ilə ortaya qoymuş olur. Hətta vəziyyət o həddə qədər yetişib ki, ermənilərin qatı millətçiliyi ilə seçilən analitik yazarları belə, "İsgəndər" rakətlərinin yararsız olduğunu, hətta Azərbaycanla müharibəyə başlayarsa, ilk zərbədən məhv ediləcəyini etiraf edir. Hər halda, Ermənistandan NATO-nun Gürcüstanda keçirdiyi hərbi təlimlərdən kənardan qalması bütün faktları özü-özüyündə sübuta yetirmiş olur.

Rövşən NURƏDDİN OĞLU

"Zaman və məkan" adlı müsabiqə keçiriləcək

Azərbaycan Respublikası Kinematoqrafçılar İttifaqı

Azərbaycan Respublikası Kinematoqrafçılar İttifaqı "Zaman və məkan" adlı qısametrajlı sənədli filmlər üçün ssenari müsabiqəsi elan edib. İttifaqın mətbuat xidmətindən SİA-ya verilən məlumatə görə, yaşı 35-ə qədər olan bütün şəxslər ssenari müsabiqəsində iştirak edə bilərlər..

Sərtlərə görə hər bir müəllif 3 ssenariden artıq təqdim edə bilmez. Birinci yerin sahibinə 1500, ikinciye 1000, üçüncüye isə 500 manat məbləğində pul mükafatı verilecek. Ssenari müsabiqəsinin keçirilməsində məqsəd kinematoqrafiya sahəsində gənclərin yaradıcılıq fəaliyyətini inkişaf etdirmək, gənc və istedadlı müəllifləri aşkarla çıxarmaq, həmçinin milli kinomuza yeni fikir, yeni nəfəs getirməkdir. Ssenarilər oktyabrın 31-nə qədər təqdim edilməlidir

Keçən il ambulator-poliklinik müəssisələrə 47 milyondan artıq müraciət daxil olub

Keçən il ölkə əhalisine 79 tacili tibbi yardım stansiyası xidmət göstərib və həmin səhiyyə müəssisələrində 16 milyon 848 min nəfərə ambulator yardımını ve çağırış zamanı ilkin tibbi yardım göstərilib. Fəaliyyət göstərən 1758 ambulator-poliklinik müəssisəyə ötən il ərzində 47 milyon 238 min müraciət daxil olub. Bu barədə AZƏRTAC-a Dövlət Statistika Komitəsindən məlumat verilib. Həmin mənbədən verilən məlumatə görə, ötən il ərzində kənd yerlərində 1858 tibb məntəqəsi xidmət göstərib və həmin müəssisələr il ərzində 2 milyon 644 min müraciət daxil olub. 2016-cı ilde respublikamızda 15 müstəqil stomatoloji poliklinika, 687 stomatoloji şöbəyə malik tibb müəssisəsi fəaliyyət göstərib.

Xəzər dənizində zəlzələ baş verib

Sentyabrın 7-de Xəzər dənizində 3,1 bal gücündə zəlzələ baş verib. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası nezdində Respublika Seismoloji Xidmət Mərkəzindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, yeraltı təkanlar yerli vaxtla saat 09:53:01-de qeydə alınıb. Episentri 57 km dərinlikdə yerləşən zəlzələ hiss olunmayıb.

Paytaxtda adambaşına ayda 157,1 manatlıq ödənişli xidmətlər göstərilib

Bu ilin yanvar-iyul aylarında paytaxtda ödənişli xidmətlərin həcmi əvvəlki ilin eyni səviyyəsinin 99,4 faizini təşkil edərək 2673395,9 min manat olub. Bakı Şəhər Statistika idarəesindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, ümumi həcm 62 faizi hüquqi şəxslərin müəssisələrində əldə edilib və bu müəssisələrde əhaliyə 1656923,9 min manatlıq ödənişli xidmətlər göstərilib.

Özəl sektor tərəfindən əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 5 faiz azalaraq 2099513,7 min manat təşkil edib. Bakı şəhəri üzrə adambaşına orta hesabla ayda 157,1 manatlıq və ya əvvəlki ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən 12,6 manat çox ödənişli xidmətlər göstərilib.

8 sentyabr 2017-ci il

Binəqədidi "Elm və təhsil İlaham Əliyev siyasetinin prioritet istiqamətlərindən biri kimi" adlı məlumat saatı keçirilib

Dünən Binəqədi rayon icra hakimiyyətinin akt zalında "Elm və təhsil İlaham Əliyev siyasetinin prioritet istiqamətlərindən biri kimi" mövzusunda məlumat saatı keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Binəqədi rayon təşkilatının sədri Ramiz Göyüşov qonaqları təqdim etdikdən sonra çıxış üçün sözü Bilik Fondunun aparat rəhbəri, hüquq elmləri doktoru, professor İsaxan Vəliyevə verib.

İ.Vəliyev ənənəvi olaraq Bilik Fondu ilə birge Binəqədi rayonunda məlumat saatının keçirildiyini vurğulayaraq, qarşılıqlı əməkdaşlığın davamlı olacağını bildirib.

Tədbirdə məruzə ilə çıxış edən AMEA-nın müxbir üzvü, professor Misir Mərdanov "Təhsil millətin gələcəyidir", - deyən Ulu Öndər Heydər Əliyevin təhsil sahəsinə həmişə döqqət yetirdiyini vurğulayıb: "Ulu Öndər

Heydər Əliyev SSRİ dövründə Azərbaycana rəhbərlik edərkən və ölkəmiz müstəqillik qazandıqdan sonra da təhsile diqqətlə yanaşır. Bunu Onun təhsil sahəsindəki xidmetləri də sübut edir. Azərbaycan müstəqil olduğandan sonra da təhsildə əldə edilmiş nailiyyətlər Ulu Öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Biz müstəqilliymizin ilk illerine nəzər salanda, görürük ki, təhsilde məktəblərin yenidən qurulması, dərsliklərin və təhsil programlarının yenidən tərtib edilməsi və s. ilə bağlı müxtəlif problemlər və çətinliklər vardi. Ulu Öndərin hakimiyətə qayıdışından sonra yeni məktəblərin tikılması, yeni dərs metodlarının tətbiq olunması ilə bağlı ciddi işlər görülməyə başlandı".

Sonda məruzə ətrafında auditoriyanın sualları cavablandırılıb.

ZÜMRÜD

Bu il qəbul imtahanlarında 600-dən yuxarı bal toplayan abituriyentlərin sayı artırıb

2017-2018-ci tədris ili üçün təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu zamanı müsabiqə şərtlərini ödəyən abituriyentlərin (200 baldan çox bal toplayanlar) sayında 11,3 faiz artıb olub.

Təhsil Nazirliyinin aparat rəhbərinin müavini, elm, ali və orta ixtisas təhsili şöbəsinin müdürü Yaqub Piriyev AZƏRTAC-a bildirib ki, son dörd ildə ali təhsil müəssisələri tərəfindən qəbul yerlərinin proqnoz rəqəminin təqribən 14,6 faizə qədər artmasına, ərizə verenlərin sayının isə 15 faizdək azalmasına baxmayaraq, bu il müvafiq qəbul imtahanlarında 200-dən yuxarı bal toplayanların sayı 35 min 790 nəfər (50,6 faiz) təşkil edib. Bu göstərici ötən ilə müqayisədə 6,7 faiz artıqdır.

Y.Piriyev məlumat verib ki, keyfiyyət göstəricisində də artıq müşahidə olunur. Son 4 il-də qəbul imtahanlarında 400-dən çox bal toplayanların sayı 18,8 faiz, 500-dən çox bal toplayanların sayı 27,6 faiz, 600-dən çox bal toplayanların sayı isə 43,3 faiz artıb. Bu, ali təhsil müəssisələrinə qəbul olunanların orta bal göstəricisinin artması demekdir. Bu il qəbul imtahanlarında 2 min 464 nəfər 600 baldan yuxarı nəticə əldə edib. Ötən il bu rəqəm 2 min 281, 2015-ci ilde 2 min 94, 2014-cü ilde isə 1725 nəfər təşkil edib. Bu il 15 abituriyent 700 bal toplayıb.

Məktəb hər bir insan üçün həyatdır və zamanın çağrışlarının əsası da məktəbdən başlayır. Ardıcıl olaraq təhsil sahəsində köklü islahatların aparılması məktəblilərin burada şəxsiyyət kimi formalaşmasına təsirini göstərməkdədir. Azərbaycanda bu islahatların ən mühüm mərhələsi yaranır. Təhsilin məzmunu və keyfiyyəti və təlimin təşkilinə verilən tələblərdə ciddi yeniləşmə və müasirləşdirmə prosesləri gedir.

Ölkəmizdə müasir standartlara cavab verən ümumtəhsil müəssisələrinin sayı ilbəil artırıb

Məktəb tikintisi ilə bağlı qəbul olunmuş dövlət proqramları bu sahədə sürətli inkişafı təmin edib. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı, yoxsulluğun azaldılması, məcburi köçkünlərin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması və meşşəllığının artırılması ilə bağlı qəbul olunan dövlət proqramlarında da məktəb tikintisine xüsusi önem verilir. Bakı və Abşeronun sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı qəbul olunan dövlət proqramlarında yeni məktəblərin tikintisine diqqət yetirməklə yanaşı, mövcud məktəblərin əsaslı təmirinə də yer ayrılib.

Yeni təhsil müəssisələrinin tikintisi, mövcud məktəblər üçün əlavə korpusların inşası, onların əsaslı təmiri, müasir avadanlıqlarla, laboratoriyalarda təminatı, istilik sisteminin bərpası nəticəsində, ümumilikdə ölkə üzrə 1 milyondan çox şagirdin təlim şəraitini yaxşılaşdırılmışdır. Məktəb tikintisi sahəsində görürən işlər nəticəsində ikinövbəli məktəblərin sayı xeyli azalıb. Məlumdur ki, ölkəmizdə olan məktəblərin ekseriyəti ötən esrinin 30-cu, 40-ci illərdə, beşiləri isə 50-ci, 70-ci illərdə inşa olunub. Təbii ki, 1970-1980 il əvvəl tikilən binalar bu günün tələbini cavab vermir və çox yararsız vəziyyətdədir. Müasir dövrümüzdə məktəblərin maddi-texniki bazaşının gücləndirilməsi istiqamətində görülen işlər bu sahədə olan çətinlikləri aradan qaldırıb. Yüksək şəraitli ilə seçilən, müasir təlim avadanlıqları ilə təmin olunan məktəblər şagirdlərin istifadəsinə verilir. Məktəblərdə geniş abadlıq və quruculuq işləri görürlüb. Təhsil ocaqlarında informatika, laboratoriya otaqları, idman və akt zalları, yemekxana, hərbi otaqlar fəaliyyət göstərir. Təhsil müəssisələri internet sistemi və müasir tədris avadanlıqları ilə təchiz olunub. Eyni zamanda, məktəblərin həyətyanı əraziləri abadlaşdırılıb, yaşıllıq zolaqları salınıb, işıqlandırma sistemi quraşdırılıb.

Ölkəmizdə yeni tikilən, əlavə korpuslar inşa edilən, əsaslı təmir olunan məktəblərin sayı ilbəil artırıb. Bu günlərdə Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyev paytaxtimiz-

da əsaslı təmir edilən tam orta məktəblərdə yaradılan şəraitlə tanış olub. Nərimanov rayonunda əsaslı təmir edilən 212 sayılı tam orta məktəbdə, Nizami rayonundakı 201 sayılı tam orta məktəbdə, Nizami rayonundakı Şəhid Xalid Quliyev adına 62 sayılı məktəb-liseyda, Sabunçu rayonunun Bakıxanov qəsəbəsindəki 74 nömrəli tam orta məktəbdə müəllim və şagird kollektivi yeni dərs ilində tədris prosesini əsaslı surətdə bərpa edilən və yenidən qurulan binada davam etdirəcəklər. Bu proses təkəcə paytaxt Bakıda deyil, bölgələrimizdə də sürətli davam edir. Son illərdə təkəcə Ağdam rayonunda 30-dan çox məktəb binası tikilib istifadəyə verilib. 15-dən artıq məktəb binası əsaslı təmir olunub.

Müasir standartlara cavab verən bəzi məktəblərdə təhsil alan şagirdlər üçün tədris təməyllər üzrə aparılacaq. Bildiyimiz kimi, ötən tədris ilində Bakı, Gəncə, Sumqayıt, Mingəçevir və Şirvan şəhərlərində seçilmiş 58 ümumtəhsil məktəbin 10-cu sinfində 176 təməyül sinfi fəaliyyət göstərib. 2016-2017-ci dərs ilində isə qeyd olunan məktəblərin müvafiq qaydalar üzrə komplektləşdirilmiş XI siniflərində tədris təməyllər üzrə davam etdiriləcək.

Azərbaycanın dünyaya integrasiya olunduğu zamanda Azərbaycan təhsilinə yönəlmüş diqqət, məhz bu sahədə zamanın tələblərini ödəyə bilecek ziyanlıların yetişməsinə doğru uğurlu bir addımdır.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Son vaxtlar xarici xüsusi xidmət orqanları Azərbaycana qarşı separatçı meyilləri olan insanlardan istifadəni daha da gücləndirib. Azərbaycanın qarşısında diz çökəkdə olan Ermənistani ayaqda tutmaq üçün hazırlanan planların içərisində "sapı özümüzdən olan baltalar", daha dəqiq desək, satqın, Vətən xaini, cinayətkar AXCP sədri Əli Kərimli "liderdir".

Bir ağaçda oturub, min budağı silkələyən acgöz, satqın Ə.Kərimli, pul qazanmağın yolunu yaman tapıb. Belə ki, satqın Ələkrəm Hümbətovun mühacirətdəki oğlu Fikrət Hüseynli, demə, AXCP sədriñen "sadıq" adamlarından olub. Azərbaycana düşmən kəsilen Bako Saakyan, Jaromir Stetina kimlerinin Kərimlinin dostu olması heç də təəccüb doğurmur. Niyə də təəccüb doğurmalıdır. Axi Ə.Kərimli bu adamların heyranıdır və ölkəmizə qarşı olan hər şeyi, hər kəsi dəstəkləyir.

Ermenilərin dostu "Milli Şura" - satqınlar kadrosu

Bu aksiomadır ki, erməni xüsusi xidmət orqanlarına xidmet edənlər şübhəsiz ki, Azərbaycanın düşmənidir. O zaman ermənilərin dostları ile dostluq edən "Milli Şura"çılar kimdir? Baxanda, araşdıranda ölü qurum həm də satqın Ə.Kərimlinin xəyanətkar kadrolarının cəm olduğu bir üfunət yeri olduğu üzə çıxır. Baxın, Ataxan Əbilov -

Satqınçılıqla baş girməmək olmaz

Vətən daşına dönük çıxan satqınlar toplusu

Ə.Kərimli kimi Vətən xainidir. Bu, o A.Əbilovdur ki, 1965-ci ilde Masallı rayonunun Kubin kəndində anadan olub. Hazırda Niderland Krallığında siyasi mühacir qismində yaşayır. Ə.Kərimli A.Əbilovun 50 illik yubileyində xarici xüsusi xidmət orqanları ile əlaqələri olduğuna görə təbrik edib. Özü kimi, sosial şəbəkələr vasitəsilə aktiv anti-Azərbaycan təhlükəti apardığını dəstəklədiyi bildirib.

Ə.Kərimli ikiüzlü "SDİ" sədri Leyla Yunusun canlı təcəssümü olan Fəxrəddin Abbaszadəni də unutmayıb. Niyə də unutmalıdır? Axi, Ə.Abbaszadə Azərbaycana qarşı cəbənə açan xəyanətkar kadrosunun ən parlaq silmələrindən olmaqla yanaşı, həm də "İŞİD"le

əlaqəsi genişdir. Bu adları uzaltmaq da olar. Ancaq Ə.Kərimlinin dərdi başqdır. Belə ki, bu gün xarici qüvvələrin nökerləri olan Ə.Kərimli, İ.Qember, C.Həsənli, A.Hacıyev və sairə zatların məqsədi qarşısındaki prezident seçkiləri ərefəsi cinayətkarları "siyasi mehbəb" siyahısına salaraq, onların azadlığı buraxılmaları tələbi ilə mitinqlər keçirmək və ölkədə siyasi sabitliyi pozmaqdır.

Vətən daşına dönük çıxanlar

Kimdir, bu zatlar? Ele götürək, Azərbaycan siyasetinin uğursuzluq simvollarından biri olan satqın, Vətən xaini Ə.Kərimlini. Bu, o Ə.Kərimlidir ki, AXCP gənclər birliyinin keçmiş sədri Ruslan Bəşirliinin Tbilisidə ermənilərlə görüşündə "əyyaş" adlandırdığı, sonra da "Üç Palma" restoranında özək əlaqəsiz qadınları ilə tutulan, indi mühacirətdə olan Qənimət Zahid, habelə Rebekke Vinset, Georgi Qoqiya təki Ermenistandan və erməni təşkilatlarından maliyyə dəstəyi alıqları əslə gizlətməyən, Azərbaycan və azərbaycanlılara əsla saygı bəsləməyən şəxslər. Yaxud Anar Məmmədli, İntiqam Əliyev, Rəsul Cəfərov, Xədica İsmayılov, istərsə de Leyla və Arif Yunuslar "Azərbaycandakı siyasi məhbəb" idiomasını fasiləsiz səsləndirir, Qərbədən Azərbaycana qarşı maksidə dərəcə sərt sanksiyaların tətbiqini və embarqonun reallaşdırılmasını isteyirlər.

Ən nəhayət, Leyla və Arif Yunuslar... Bu duet hebs olunana qədər fəaliyyətlərini biznes attributikası ilə "bəzəyərək", külli miqdarda qazanc əldə etdi. Mehəkəmə prosesləri vaxtı bu cütlüyü xaricdən gələn qrantları necə mülklərə əvvəldikləri, hansı banklarda nə qədər pul saxladıqları aşkarlandı. Əslində, L.Yunusun ermənilərə ilq münasibəti, "yalnız soyüş soyəndə Azərbaycan dilində danişram" söyleyərək, yaşıdığı ölkəyə münasibətini sərgiləməsi polisiyel sirri idi.

Yunuslar indi ağır xəstə olduğunu imtəsasi edərək, Azərbaycanı müvəqqəti olaraq tərk ediblər.

Di gel, bəhs etdiyimiz zatlar na özlərini islah ediblər, ne də əməyin nə demek olduğunu anlayırlar. Hələ də siyasi tüfəyliliyi davam etdirməyi daha sərfəli sayaraq, cinayət əməllərini unudur, qanından danışırlar.

Beləliklə, hər bir cinayətkar qanun qarşısında cəzasının almalıdır. Çünkü antimilli, anti-Azərbaycan təbliğatları, erməni lobbisinin sifarişlərini yerinə yetirmekle respublikamızda təxribat törətmək, qarşılurma yaratmaq cəhdleri, dələduzluqları və Vətənə xəyanət əməlləri uzun müddət davam edə bilər.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Havanın temperaturu düşəcək, yağış yağışaq

Ölkə ərazisində sentyabrın 8-nə gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeoroloji Departamentindən AZERTAC-a verilən məlumatə əsasən, Bakıda və Abşeron yarımadasında havanın buludlu olacaq, arabir yağış yağışaçı, səhər tedricən kəsiləcəyi, gündüz əsasən yağımsız keçəcəyi ehtimalı var. Güclü şimal-qərb küləyi əsəcək, gündüz mülayimləşəcək.

Havanın temperaturunun gecə 20-24°, gündüz 25-28° isti, Bakıda gecə 21-23°, gündüz 25-27° isti olacaqı gözlənilir.

Atmosfer təzyiqi 761 mm civə sütunundan 765 mm civə sütununa yüksələcək. Nisbi rütubət gecə 80-90, gündüz 50-55 faiz təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında bəzi yerlərdə şimşek çaxacaq, arabir yağış yağışaçılığı gözlənilir. Yağıntıının ayrı-ayrı şimal və şərq rayonlarında intensiv olacaqı ehtimalı var. Gündüz hava əsasən yağımsız olacaq. Qərb küləyi əsəcək, gecə və səhər ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək.

Havanın temperaturunun gecə 19-24°, gündüz 28-33° isti, dağlarda gecə 10-15°, gündüz 20-25° isti olacaqı gözlənilir.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında hava əsasən yağımsız olacaq. Qərb küləyi əsəcək, gecə ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək.

Havanın temperaturunun gecə 17-22°, gündüz 33-37° isti olacaqı gözlə-

nilar.

Yuxarı Qarabağ: Xankəndi, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kəlbəcər, həmçinin Daşkəsən-Gədəbəy rayonlarında bəzi yerlərdə şimşek çaxacaq, arabir yağış yağışaçılığı gözlənilir. Yağıntıının ayrı-ayrı yerlərdə intensiv olacaqı ehtimalı var. Gündüz hava əsasən yağımsız olacaq. Qərb küləyi əsəcək, gecə və səhər ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək.

Havanın temperaturunun gecə 10-15°, gündüz 20-25° isti olacaqı gözlənilir.

Qazax, Gəncə, Goranboy, Tərtər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarında bəzi yerlərdə şimşek çaxacaq, arabir yağış yağışaçılığı gözlənilir. Yağıntıının ayrı-ayrı yerlərdə intensiv olacaqı ehtimalı var. Gündüz hava əsasən yağımsız olacaq. Qərb küləyi əsəcək, gecə və səhər ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək.

Havanın temperaturunun gecə 19-24°, gündüz 28-33° isti olacaqı gözlənilir.

Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayıllı, Ağsu, Şama-

xı, Siyəzən, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında bəzi yerlərdə şimşek çaxacaq, arabir yağış yağışaçılığı gözlənilir. Yağıntıının ayrı-ayrı yerlərdə intensiv olacaqı ehtimalı var. Gündüz hava əsasən yağımsız olacaq. Qərb küləyi əsəcək, gecə və səhər ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək.

Havanın temperaturunun gecə 15-20°, gündüz 25-30° isti, dağlarda gecə 10-15°, gündüz 20-25° isti olacaqı gözlənilir.

Mərkəzi Aran: Mingəçevir, Yevlax,

Göyçay, Ağdaş, Kürdəmir, İmisi, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Bilesuvar, Saatlı, Şirvan, Hacıqabul, Salyan, Neftçala rayonlarında bəzi yerlərdə şimşek çaxacaq, arabir yağış yağışaçılığı gözlənilir. Yağıntıının ayrı-ayrı yerlərdə intensiv olacaqı ehtimalı var. Gündüz hava əsasən yağımsız olacaq. Qərb küləyi əsəcək, gecə və səhər ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək.

Havanın temperaturunun gecə 19-24°, gündüz 28-33° isti olacaqı gözlənilir.

Şimal, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara rayonlarında bəzi yerlərdə şimşek çaxacaq, arabir yağış yağışaçılığı gözlənilir. Yağıntıının ayrı-ayrı yerlərdə intensiv olacaqı ehtimalı var. Gündüz hava əsasən yağımsız olacaq. Şimal-şərqi əsəcək, gecə və səhər ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək.

Havanın temperaturunun gecə 22-24°, gündüz 28-33° isti, dağlarda gecə 15-18°, gündüz 20-25° isti olacaqı gözlənilir.

Göygöl rayonunda vəhşi quşu qanunsuz saxlayan şəxs 200 manat cərimələnib

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin "Qaynar xətt"ine Bakı şəhəri, Nərimanov rayon sakini Rahib Yusifli tərəfindən Göygöl rayonunda yerləşən "Ağrıdağ" istirahət mərkəzində vəhşi quşun qanunsuz saxlanması ilə bağlı şikayət daxil olub. Şikayet nazirliyin yerli qurumunun əməkdaşları tərefindən dərhal yerində araşdırılıb. Nazirliyin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a verilən məlumatə görə, "Ağrıdağ" istirahət mərkəzinin ərazisində keçirilən baxış zamanı qeyri-sərbəst şəraitdə saxlanılan vəhşi sarquşu aşkar edilib. Araşdırma zamanı həmin quşun təbii mühitdə götürülməsi və saxlanması barede rəsmi təsdiqəci sənədin olmadığı məlum olub. Faktla bağlı "Ağrıdağ" istirahət mərkəzinin sahibi Şəmsi İsmayılov bərəsində protokol tərtib olunub və o, inzibati qaydada 200 manat məbleğində cərimə edilib. Vəhşi quş isə təbiətə buraxılıb.

Çin neft alarkən qızılı dəyişdirilə bilən yuan müqavilələrdən istifadə edəcək

Dünyanın en böyük neft idxləçisi Çin ABŞ-in sanksiyalarının təsiri altına düşməmək üçün xam neft alarkən dollar əvəzində qızılı dəyişdirilə bilən yuan məqavilələrdən istifadə edəcək. AZERTAC "Nikkei Asian Review China"ya istinadla xəber verir ki, Çinin qızılı əvəzində yuan müqavilələri Şanxay və Hongkong birjalarında xarici investisiya fondları, birja və neft şirkətlərinə də tətbiq ediləcək.

Çin ilk növbəd Rusiya və İranda edəcəyi yuan əsaslı neft idxləi bu ölkələrin də ABŞ-in müxtəlif sahələrdə tətbiq etdiyi sanksiyalarдан yaxa qurtarmalarına da yarayacaq. Yeni müqavilələr üzrə test prosesləri Şanxay Beynəlxalq Enerji Birjasında başlayıb. Şanxay Qızıl Birjasındaki yuan/qızıl əməliyyatlarının bu ilin sonuna qədər Budapeşt Birjasında da tətbiq ediləcəyi bildirilib.

8 sentyabr 2017-ci il

Ötən və öncəki aylardan başlayaraq, vaxtilə ona yaxınlıqları ilə seçilən cəbhəçilərin Əli Kərimlinin əldə etdiyi gəlirlər bərədə danılmaz sübutları ictimailşədirmələri AXCP sədrinin çıxılmaz dalana dırayıb. O, bu dalandan çıxma bilmədiyinə görə, xilasını erməni mənbələrində axtarmağa başlayıb. Əbəs yerə deyil ki, son bir neçə gündə dələduz milyarder Corc Sorosun erməni lobbisinin dəstəyi ilə Azərbaycan haqqında böhtənçi məlumatlarından Ə.Kərimli də öz xeyrinə yaranınmağa cəhdələr edib. Yəni bu gün Ermənistən mediası anti-Azərbaycan xarakterli hansı informasiyani ictimailşədirirsə, həmin məlumat dərhal AXCP sədrinin "facebook"dakı səhifəsində "dostlar" sərlövhəli əttökən "müraciətlərdə" yer alır və bu fakt ilk deyil, albəttə ki...

TƏRS BAXIŞ

"Siz hər dəfə mitinqə gedib Əli Kərimli kimilərinə əl çaldıqca, hər dəfə Fikrat Hüseynlinin işlədiyi "Azərbaycan saatı" verilişini "layk" etməklə bu insanların sərvət toplamalarına imkan yaradırsınız"

Beləliklə, vaxtılıq Ə.Kərimlinin toruna düşərək, həyatını zəhərləmiş S.Əliyev digər gənclərin eyni vəziyyətə düşməmələrini istəyir. Ona görə də, bu müraciəti yazmağa məcbur olduğunu deyir. SİTAT: "Əziz Azərbaycan gəncliyi, baxın bu insanlara! Bu insanlar Ə.Kərimlinin etrafıdır.

Əli Kərimlinin zəngin əlöpənləri

Yaxud AXCP sədrinin yaxın ətrafi yüz minlərə necə sahib olurlar?

Gəlin görək, Ə.Kərimli barədə daha hansı real fakt üzə çıxıb və ondan aralanın cəbhəçilər AXCP sədrinin hansı çirkin yollarla pul-para qazanmasını ictimai rəyin diqqətinə çatdırıb. Misal üçün, Ə.Kərimlinin yaxın ətrafindan sayılmış Səbuhi Əliyev hazırda AXCP sədrinin toruna düşmüş gəncləri zamanında ondan aralanmalarına çağırış edib. Həmin çağırış-müraciətdə deyil ki, onu, bilavasitə oyanmamışlar üçün yazıb. "Bu yazını yazımaq səbəb sosial şəbəkələrdə qarşılaşdırığım bir foto oldu. Həmin fotonu siyez təqdim edirəm buyurun, baxın"-deyə qeyd edən sabiq cəbhəçilər bahalı brend avtomobilin qarşısında biznesmenin deyil, məhz AXCP üzvünün, özü də birbaşa Ə.Kərimlinin yaxını olan bir şəxsin fotosunu işıqlandırıb.

Fotodakı şəxsin adı isə Fikret Hüseynli-

da yaşayır və eyni zamanda, Qənimət Zahidin "Azərbaycan sa-ati" adlı erməni lobbisinin maliyyəsi ilə efira çıxan verilişi ilə əməkdaşlıq edir. Yəni Azərbaycan dövləti əleyhinə fealiyyətini Avropada davam etdirir.

Yeri gəlmışkən, F. Hüseynlinin adı dəfələrlə siyasi mühacir alverində və digər bənzər dələduzluq işlərində hallanıb. Bu baxımdan, S.Əliyev yazır: "Amma baxın ki, bu gün bu şəxs qiyməti ən azı 100 000 manat və buraxılış ilə ən azı 2015-ci il olan "Mercedes CLS" avtomobili alıb. Sual olunur: ne ilə alıb bu avtomobili? Əlbəttə ki, sosial şəbəkələrdə Azərbaycanda inqilab etməyə çağırıqla, Əli Kərimlinin əlini öpmək. İşin ən şərəfsiz tərəfi isə odur ki, bunun işlədiyi "Azərbaycan saatı" insanlardan ianə istəyir, işçiləri isə belə 4.0 motor at gücü olan "Mercedes"lər sürürler".

Yalan danışır, imkansızlıqdan şikayət edirlər, amma birinin övladı xaricdə bahalı universitetdə oxuyur, biri lüks avtomobil alır. Hələ bunlar görünən tərəfləridir, görün, indi altında hansı sərvətlər toplayıblar. Bu, insanlar bu sərvətləri bəs nəyin hesabına toplayırlar? Əlbəttə ki, siz gənclərin və sadəlövhə adamların hesabına. Siz hər dəfə mitinqə gedib, Əli Kərimli kimilərinə əl çaldıqca, hər dəfə Fikret Hüseynlinin işlədiyi "Azərbaycan saatı" verilişini "layk" etməklə bu insanların sərvət toplamalarına imkan yaradırsınız".

"Azadlıq" radiosunun işçisi Kamran Mahmudov imkansızlıqdan evini satır, Fikret Hüseynli isə 100 minlik brend avtomobil sürür!

Onu da qeyd edək ki, bu günlərdə daha bir Ə.Kərimli tərəfdarı - "Azadlıq" radiosunda çalışmış Kamran Mahmudov da AXCP sədrinin badına işləni itirib və heç bir maliyyə vesaiti ala bilmədiyinə görə, evini satdıığını bildirib. "2-3 gün bundan əvvəl, "Azadlıq" radiosunda işləyən və indi müstəqil jurnalist Kamran Mahmudov yazır ki, işsizdir, ehtiyacı ucbatından evini satmağı planlaşdırıb" - deyə bu məsələni xatırladan S.Əliyev əlavə edir ki, təkcə bu faktın özündə netice çıxarmağa deyər: "İndi özünüz qiymət verin, ABŞ Dövlət Departamentinin desteklədiyi "Azadlıq" radiosu kimi bir radionun əməkdaşı olan jurnalistin biri Azərbaycanda kasibçılıq çəkir, amma "Azərbaycan saatı" kimi dillər bir kanalın adı əməkdaşı 100 000-lük maşın alırsa, görün indi bunun baş redaktoru Qənimət Zahid və digərləri ne qədər qazanır?! Qazanırlar qazansınlar, özlərinə qismət. Amma məni əsəbləşdirən şərəfsizlik və yalançılıqdır. İnsan ne qədər şərəfsiz və eclaf olmalıdır ki, o qədər pul qazanınsan və insanlardan ianə istəyəsən".

K.Mahmudov onu da yazır ki, mənim Əli Kərimli kimi tiplər barədə yazmağımın səbəbi gənclərin mənim etdiyim səhvələri təkrarlamamaqları üçündür: "Biz bir səhv etmişik, gənc olmuşuq və bu tip biznesmenlərə inanıb ömrümüzü qurban vermİŞ, bunlar isə varlanıblar. İndi isə, isteyirəm ki, bizim düşdüyümüz tora heç kim düşməsin".

Nəticə etibarilə bir daha sübuta yetirilir ki, Ə.Kərimli, Q.Zahid, F.Hüseynli kimi ən-sürülər, məhz özləri tərəfindən aldadılmış gənclərdən nökər kimi istifadə edir, onların sayesində varlanır, maddi imkanlarını genişləndirirlər. Məhz S.Əliyev də bunu dərək edərək, doğru seçimə gedib və Ə.Kərimlinin toruna düşmüş zombi dəstəsini ayırtmağa, reallığı dərk etməyə çağırıb. Bu kimi çağırışların isə yaxın zamanlarda daha da çoxalacağıni istisna etmək olar. Çünkü haqq, edalət hər zaman yalanı, böhtəni məhv edərək və qələbə qazanıb.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Rəsul Quliyevdən dağıdıcı müxalifətə növbəti zərbə

Son günlər müxalifət döşərgəsində temsil olunan partiya liderlərinin 2018-ci ildə keçiriləcək prezident sekçilərinə "ciddi" hazırlaşdıqları ilə bağlı, ardıcıl olaraq sosial şəbəkələrdə yaydıqları materiallarda boğazdan yuxarı sözlər, ABŞ-da mühacir ömrü yaşıyan eks-spiker Rəsul Quliyevi yaman yerində oynadıb. Bu baxımdan, eks-spikerin elaci müxalifət liderlərinin ABŞ-a gələrkən, ya onları qəbul etməməli (onları görən gözü yoxdur - R.H), ya da ardıcıl olaraq tənqid etməlidir. Eks-spiker bildirir ki, müxalifət liderlərini sərt tənqid etmək onları abır-həyaya çağırır: "24 ildir "belə də qaytardılar" röyası ilə yaşıyırlar. Onlar 1993-cu ildən bu günə qədər müxalifətin axırına çıxdılar, indi müxalifət sözü Azərbaycanda söyleş kimi qəbul edilir. Mən bu partiyaların liderlərini abır-həyaya dəvət edirəm və çıxıb getmələri ilə, yerlərini gəncləre vermək, xalqa xidmət etməyə çağırıram, ancaq bu, mümkün olmayacaq. Çünkü Əli Kərimli, İsa Qəmbər, Arif Hacılı, Cəmil Həsənli və saire bu kimilər abırsız və həyətsizlərdir. Bu satqınlar heç vaxt, heç bir işdə işləməyiblər, demoqogiyadan başqa əllərindən heç bir şey gəlmir".

R.Quliyev vurğulayıb ki, artıq müxalifət döşərgəsindəki durum, həqiqətən də, onların arxivə atıldıqını sübut edir: "Bəle olan halda, sekilərde qalib gələcəkləri ilə bağlı iddialar irəli sürmələri, doğrudan da, həyə-

sılığın son həddidir. Bu gün müxalifətə olanların hamısı bir nefer kimi istəfa verib getməlidir. Hər seckierəfəsi yeni qurumlar, bloklar yaratmaqla, heç bir diqqətə nail olmaq mümkün deyil. Çıxış yolu siyaset meydənini tərk edib, bu düşüncə ilə cılızlaşmış müxalifət heç çobanlıq da edə bilmezlər".

Eks-spiker, həmçinin, "Milli Şura"da keçirilən iclaslara da toxunub. Bildirib ki, "seçkilər ərefəsi bu ölü kurum bir dəfə də möglüyyətin səbəblərini müzakirə etməyib. Müzakirə etsəydi, belkə də şəhərin içərisində metronun yanında verilmiş maksimum 10 min nəfərin yerləşə biləcəyi meydana niyə 2-3 mindən artıq adamın gəlmədiyinə cavab tapardı. Səhv siyasetinin nəticələrinin leğvi ilə məşğul olardı. Çünkü "Milli Şura" həkimiyətə gəlməyə, yalnız şəxsi maraqları təmin etməyə hesablanan və bundan əvvəl yaranan mənasız və ölü qurumlardandır"

R.Quliyev bu gedişlər dağıdıcı müxalifətin mövcudluğunu da sual altına alır və cılızlaşmış müxalifətin cılız "siyaseti"nin iyərənlik doğurduğunu deyir: "Buna görə də, cılızlaşmış müxalifətin cılız "siyaseti" ilə yenidən yarana bilməz. Ona görə də, 90-ci illərdən müxalifətə olanların hamısı bir nəfer kimi istəfa verib getməlidirlər".

R.HÜSEYNNOVA

Mais Səfərli: "Dağıdıcı müxalifətin fəaliyyəti görüntüsü yaratmaqdən başqa bir şey deyil"

Son günlər müxalifət partiyalarında feallıq müşahidə olunur. Bəziləri bunun səbəbini xaricdən verilən növbəti maliyyə yardımının sevinci olaraq qiymətləndirirlər. Ancaq araşdırımlar təsdiq edir ki, müxalifət döşərgəsində feallığın başlıca məqamı ümumi birliliyin yaradılması üçün AXCP və Müsavat yetkililərinin ilkin razılaşmaya nail olmasıdır. Ancaq nəzəre almaq lazımdır ki, müxtəlif vaxtlarda sözügedən partiyalar arasında birləşmələri, olub, keçən inciklikləri, narazılıqları yaddan çıxarmaq barədə səvdələşmələr əldə olunub. Ancaq az sonra səngərlər qazılıb və tərəflər əvvəlkindən daha artıq bir-birinə qarşı ittihamlar, təhqirlər yağdırımağa başlayıblar. "Yurdaş" partiyasının sədri Mais Səfərli "Səs" qəzetinə açıqlamasında bildirdi ki, dağıdıcı müxalifət təmsilçiləri vaxtaşırı müəyyən məsələlər tapırlar ki, gündəmde bir müddət qala bilsinlər: "Bunulla da diqqəti özlərinə cəlb etmek isteyirler. Amma müxalifət təmsilçilərini bilməlidirlər ki, onlar bu cür yersiz hərəkətləri ilə özlərini daha da gözdən salırlar. Bir sözə, bu gün dağıdıcı müxalifətin fəaliyyəti görüntüsünü yaratmaqdən başqa bir şey deyil". Demək olar ki, artıq həmin müxalifətçilər öz dövrlərini başa vurublar. Amma onların bu cür görüntüsünü yaradacaqları onlar üçün heç bir nəticə verməyəcəkdir. Çünkü onların xalqımız tərəfindən heç bir

siyasi dəstəkləri yoxdur. Yeni müxalifə partiya sədrləri çox gözlə başa düşürək ki, bu gün onların ictimai rəyde uğur qazanmaq şansları yoxdur. Bunu bili-bile müxalifət yəne də öz hərəkətlərindən el çəkmir. Diğer tərəfdən, özlərinin bu cür yersiz hərəkətləri ilə ortalığa düşmələri ölkəmizi istəmeyən güvvələre reklam etmək və onlardan maliyyə yardımını almağa da hesablanan bir addımdır".

Partiya sədri onu da əlavə etdi ki, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən dağıdıcı müxalifət partiyalarının zəif olmalarının əsas səbəbi sözügedən partiyalara rəhbərlik edən liderlərin səhv siyaset aparmalarıdır: "Adıçəkilən partiya sədrləri öz sehvlerini, öz içərilərində, partiyalarında və fəaliyyətlərində axtarılmalıdır. Yeni dağıdıcı müxalifət partiyalarının normal inkişaf edə bilməməsi, məhz həmin liderlər ilə əlaqələndirmək lazımdır. Düşünürəm ki, bu partiyalar da həmin liderlərin şəxsi maraqları üzərində qurulub. Demək olar ki, adıçəkilən partiyalar ancaq bir şəxsin iradəsindən asılıdır. Ona görə də, bu kimi partiyalar normal bir partiyaya çevrilərək fəaliyyət göstərə bilmirlər. Bunu da əsas səbəbi, uzun illərdir ki, bu partiyaların başında oturan öz şəxsi maraqlarını güdən liderlərlə bağlıdır".

GÜLYANƏ

Azərbaycanın sovet dövründə, bütün elm sahələrində olduğu kimi, tarixşünaslıq elmi sahəsində marksizm-leninizm ideoloji yanaşma mövcud idi:

Heç bir alternativliyə yol verilmirdi;

Tarixçilər qarşısında konkret vezifələr qoyulurdu;

Bütün məsələlərdə hakim ideologiya əsaslandırılmışdı;

Bitkin, hərəkəfli və obyektiv əsərlər yazmaq qeyri-mümkün idi.

Mehz bütün bunları nəzəre alan Ulu Önder Heydər Əliyev deyirdi: "Alimlərimizin və tarixçilərimizin günahından yox, o vaxt-ki ümumi ideologiyanın təsiri, ya-xud bu ideologiyanın tələbi ilə yazılın tarix də, şübhəsiz ki, indi bizi qane edə bilmez".

Müstəqil dövlət quruculuğu şəraitində isə vəziyyət dəyişdi. Belə şəraitdə tədqiqatçılar qarşısında yeni tələblər qoyulduğunu göstərən AMEA-nın müxbir üzvü Musa Qasımlı yazır: "Belə vəziyyət yeni şəraitdə sovet dövrü problemlərini araşdırılardan dərin nəzəri-metodoloji hazırlıq, araşdırıcılıq qabiliyyəti, bacarıq və yüksək vətəndaşlıq tələb edir. Amma heç kime sərr deyil ki, əvvəlki illərdə ideoloji baxımdan ya-zılmış monoqrafiyaların yerini sovet sistemi dağıldıqdan sonra tədricən populist əsərlər tutmağa

cılara qayğı ilə yanaşmaq tələb olunur. Həm də müstəqil dövlət quruculuğu şəraitində Azərbaycan tarix elminin bəzi araşdırıcıları ciddi mənbələrə əsaslanmadan və ya lazımlı ayrı-ayrı seçmə faktları götürüb, bütün sovet dövrünü populistliklə təqnid edərək belə təməllər üzərində inkişaf etmək istəyirlərse, bu, nəinki elmi, həmçinin, dövlət və milli mənafelər baxımından ziyanlıdır. Belə yanaşma ilə tarix elmimizin ciddi uğur qazanacağı şübhəli görünür. Ona görə də, neçə illər ötəndən sonra məsələlərin məhiyyətinə dərindən varmadan həmin dövrü və tarixçiləri ittiham etmək tarixi hadisə və proseslərə metodoloji yanaşmanın telebləri baxımından yanlışdır. Çünkü hadisə və proses, yeridilən siyaset konkret məkan və zamanda mövcud şərtlər daxilində baş verdiyindən onlara da mehz bu baxımdan, bütün tərəfləri, daxili və bəyənəlxalq cəhətləri nəzəre alınmaqla qiymət verilməlidir".

İdeologiyalaşdırılmış əsərlərin birtərəfliliyi, yersiz modernləşdirmə və siyasileşdirmə tarixşünaslığın ciddi zərbə vurdu. AXC tarixinin üstündən xətt çəkilməsi və onun ideallaşdırılması eyni dərəcədə ziyanlıdır. Musa Qasımlı haqqı olaraq yazır: "Çarizm və Cümhuriyyət dövrleri kimi, sovet dövrü tarixi de Azərbaycan xalqının zəngin tarixinin ayrılmaz tərkib hissəsidir. Onu olduğu kimi öyrənərək, əsərlər yazıb xalqın istifadəsinə vermək vacibdir. Xalqın gərcək tarixinin təhrif edilmiş halda yazılıb yenidən ona sırrınlığı elmimizde əlavə prob-

formalaşdırır. Onu sonradan duzeltmək isə çətin olur. Deməli, tərixçi tarix elmi və xalq qarşısında ciddi məsuliyyət daşıyır. Axı insanların heç də hamısı tarixçi deyillər və onların arxivlərde oturub ilk mənbələri oxumaq imkanları həm fiziki, həm də nəzəri baxımdan yoxdur. Bu, heç onların işi de deyil. Belə şəraitdə bütün iş tədqiqatçının bacarığı, səriştəsi və vicdanından asılıdır. Doğrudur, tədqiqatçının araşdırmasına yuxarıda deyilənlərlə yanaşı, onun siyasi mensubiyəti, dünyagörüşü, hətta tərbiye aldığı, böyük boyaya-başa çatdığı ailə mühiti, əlaqə və digər keyfiyyətləri də təsir edir. Belə olduqda Azərbaycan tarixi tədqiqatçısının əsas vezifəsi hər hansı təsirin fövqündə duraraq, yaxın və uzaq tarixi olduğu kimi, bütün tərəflərini nəzərə almaqla obyektiv yazmaq olmalıdır. Başqa cür yazılan əsərlər yanlış, birtərəfli, çəşdirdici və qısa ömürlü olacaq. Əlbəttə, hec bir tarixçinin, o cümlədən, bu sətirlerin müəllifinin də işləri qüsür, nöqsan və çatışmazlıqlardan xali deyil. Lakin tədqiqatçı xalqın tarixinə yanaşmada, məsələlərin qoyuluşunda və həllində konseptual yanlışlıqlara yol verməməli, ciddi mənbələrə əsaslanaraq, obyektiv əsərlər yazmalıdır. Hansı sistemin və ideologiyanın mövcudluğundan asılı olmayaraq, xalqımızın tarixinin ayrılmaz bir hissəsi olan sovet dövrüne münasibətdə də bütün bunlar ciddi şəkildə gözlenilməlidir".

Sovet dövrü tarixinin də üstündən xətt çəkmək və ya birtərəfli ideallaşdırmaq da eyni dərə-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kültəvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütəvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə
dəstəyi ilə "Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin,
milli adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətinin
tabliği" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Azərbaycanda müstəqil dövlət olmasa da, dövlətçiliyin müyyən atributları saxlanılmışdır. Bununla belə, anlaşılmalıdır ki, sovet dövrünün yersiz təriflənməsinin və şisirdilməsinin dövlət müstəqilliyyəti yenidən bərpə etmiş bir xalq üçün siyasi-ideoloji baxımdan ziyanı da ola bilər. O dövrü yaşamış adamlarda və gənclərdə sovet sistemi, marksizm-leninizm ideologiya üçün qəribəsəmək hissələri baş qaldıra bilər. Amma dünya artıq əvvəlki dünya deyil və geriye qayıdış da imkansızdır. Ona görə də, sovet dövrü tarixinin obyektiv və dərindən öyrənilməsinə nail olmaq lazımdır. Həm də bu zaman sovet tarixinin müxtəlif dövrlərini bir-birindən fərqləndirmək vacibdir. Məsələn, hər ikisində sovet sisteminin mövcud olmasına baxmayıraq, Azərbaycan milli mədəniyyətinin, milli düşüncəli ziyalılarının məhv edildiyi 20-40-ci illərlə müqayisədə ziyanlılla xüsusi qayığının göstərildiyi, milli-mədəni intibahın baş verdiyi, gələcək müstəqilliyyin təməllərinin yaradıldığı 60-ci illərin sonu, 80-ci illərin ortaları hec də eyni deyil. Ölkədə vahid sistem və ideologiya olmasına baxmayıraq, göstərilən illərdə Azərbaycanda" bir-birindən fərqli siyaset həyata keçirilən prosesini və nəticələrini mahiyyətinə görə başqa cür qiymətləndirmək hec doğru da deyil. Lakin Cümhuriyyətin süqtuna baxmayıraq, işgaldən sonrakı dövrde Azərbaycan, formal olsa da, müttəfiq respublika sayılırdı, konstitusiya ilə müəyyən beynəlxalq əlaqələr saxlamaq hüququ var idi. Əslində, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti olmasadı, bolşevik işğalından sonra qurulan Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikası da olmayıcaq, Azərbaycan Rusyanın bir əyaləti kimi qalacaqdı. Azərbaycan SSR olmasadı, SSRİ dağılında bəlkə də indiki Azərbaycan Respublikası yaradılmayacaqdı. Deməli, sovet dövrü tariximizə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti tarixi ilə varislikdə, Azərbaycan SSR-ə isə, ikinci respublika kimi baxmaq daha doğru olardı. Qeyd etmək lazımdır ki, sovet dövründə,

Dövlətçilik tariximizdə yeni metodoloji yanaşma

başladı. Dövlət müstəqilliyi bərpə edildikdən sonra tarix elmimizdə mövcud olan bu nəzəri-metodoloji çatışmazlıq özünü tarixi dövrənin - Cümhuriyyət və sovet dövrü problemlərinin tədqiqində, xüsusilə, bürüze verdi. Sovet dövründə üstündən xətt çəkilərək pislənilən Cümhuriyyət dövrü dərin dən, ciddi təhlil edilmədən təriflənməyə, sovet dövrü isə kor-koranə pislənilməyə başlandı. Nəinki sovet dövrü və siyasi xadimləri, hətta onun araşdırıcıları da "topa tutuldu".

Siyasi konyukturanın təsiri altında hər şeydən imtina etmək az qala axına çevrilmişdi. Axının önündə gedenlər unudurdular ki, bu dövrün özü xalqın tarixinin bir hissəsi olmuşdu, siyasi xadim zamanının yetirməsidir və sovet dövründə tarixçi mövcud şəraitin əsirinə çevrilmişdi. Məlumdur ki, dövrün siyasi-ideoloji ab-havası istəsə de - istəməsə de tarixçiye müvafiq təsir edir. Xüsusən, dövlət müstəqilliyyinin mövcud olmayıb bir şəraitdə rəsmi tarix doktrinasının eleyhinə kitab çap etdirmək mümkün deyildi. Tariximizin və tədqiqatlarımızın keçdiyi inkişaf yolunda varislik baxımdan, həmin dövrə və dövrün araşdırı-

lemər yaradar. Sovet dövrü tarixində imtina etmək yolverilməz və yanlış olduğu kimi, onun yersiz modernləşdirilməsi və siyasileşdirilməsi də məqbul deyil. Keçmişin siyaseti bu gün üçün tarix, bu günün siyaseti isə gələcək üçün tarix olduğundan, yeri dilən bu və ya digər siyasetə münasibətdə müxtəlif yanaşmaların olması da təbiiidir. Amma soruşular: həmin tarix öz əksini müxtəlif sənəd və materiallarda, o cümlədən, biri-birinə ideoloji baxımdan zidd cəbhələrdə olan dövri mətbuatda tapdıqından, tədqiqatçı sərbəst olan tədqiqatçının metodoloji principlərinə zidd olub, xalqın tarixinin bütöv bir dövründən, mədəniyyət, iqtisadiyyat, hətta bu torpaqda yaşayan və Azərbaycan istiqalılını yaradan xalqın varlığı tarixindən imtina etməyə getirib çıxarır. Tədqiqatçı hər hansı amilin və ya amillər qrupunun təsiri altında xalqın tarixinin bu və ya digər dövrünü, səhifəsini, anını, şəxsiyyətini sevməyə və bəyənməyə bilər. Bu, onun şəxsi işidir. Lakin xalqın tarixinə qayğı ilə yanaşmağa və hörmət etməyə borcludur. Çünkü bu, onun öz tarixidir və on azı bilməlidir ki, əvvəlcə xalq yaranır, sonra müxtəlif istiqamətlərə ideoloji-siyasi cərəyanlar. Xalqın tarixini təhrif etmək yolverilməzdir. Müəyyən ideoloji cərəyanı qabardaraq hadisə və proseslərə subyektiv yanaşır, xalqın tarixinin digər səhifəsinin üstündən xətt çəkmək hansı baxımdan olursa-olsun, zərərlidir və elmi deyil. Deməli, sovet dövrünün bütün tərəflərinin əhatəli araşdırılması, ümmükləşdirmələ-

rin aparılması, dərin nəticələrin çıxarılması, ibret alınması elmi və siyasi baxımdan mühüm aktuallıq kəsb edir. Bəzən sovet dövrünü çarzın müstəmləkəçilik siyasetinin başqa formalarla davamı kimi də dəyərləndirirlər. Azərbaycan xalqının dövlət müstəqilliyyine son qoymuş bolşevik işğalının həyata keçirilməsi prosesini və nəticələrini mahiyyətinə görə başqa cür qiymətləndirmək hec doğru da deyil. Lakin Cümhuriyyətin süqtuna baxmayıraq, işgaldən sonrakı dövrde Azərbaycan, formal olsa da, müttəfiq respublika sayılırdı, konstitusiya ilə müəyyən beynəlxalq əlaqələr saxlamaq hüququ var idi. Əslində, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti olmasadı, SSRİ dağılında bəlkə də indiki Azərbaycan Respublikası yaradılmayacaqdı. Deməli, sovet dövrü tariximizə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti tarixi ilə varislikdə, Azərbaycan SSR-ə isə, ikinci respublika kimi baxmaq daha doğru olardı. Qeyd etmək lazımdır ki, sovet dövründə,

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Alımlar immuniteti möhkəmlədən ən yaxşı məhsulların adlarını açıqlayıblar

Amerika alımları bu qənaətə gəliblər ki, insanların immuniteti bağırsaq mikroflorasından asılıdır. AZERTAC "vistanews.ru" saytına istinadla xəbər verir ki, onlar organizmin qoruyucu qüvvələrini möhkəmlədən ən yaxşı məhsulların adlarını açıqlayıblar.

ABŞ mütəxəssislərinin fikrincə, insan lifli qida nə qədər çox yesə, onun bağırsaq hüceyrələri bir o qədər sürətlə işləyir. Lifli qida hezəm olunanda əmələ gələn maddə orqanızmin qoruyucu funksiyasını yaxşılaşdırmaqdə hüceyrələrə kömək edir. Alımlar bir sırə tədqiqatlar apararaq aydınlaşdırıblar ki, organizmin xəstəlik törədən patogenlərdən müdafiəsi çox vaxt rezident bakteriyaların feallığından asılıdır. İnsan sellülozla zəngin yemek yəyəndə kolonsitler ele işləməyə başlayır ki, rezidentlərin məhv olmasının qarşısı tamamilə alınır.

Alımlar bildirirlər ki, düzgün qidalanma yeyilen məhsulların keyfiyyətindən birbaşa asılıdır. Düzgün qidanın tərkibində yağı, unlu və nişastalı məhsullar mümkün qədər az olmalı, daha çox züləl, vitaminlər, sellüloz və mikroelementlər olmalıdır. Diyetologlar isə bildirirlər ki, immuniteti möhkəmlətmək üçün müxtəlif siyqlarla, tərəvəz və təmizlənməmiş taxıl məhsullarına, xüsusən, yerkökünə, habelə sitrus bitkilərinə üstünlük verilməlidir.

Bütün günü ayaqüstü işləmək zərərlidir

Kanadalı mütəxəssislər 7320 nəfərin iştirakı ilə tədqiqat apararaq, ayaqüstü və oturaq vəziyyətdə işləmeyin insan orqanızminə təsirini araşdırıblar. İştirakçılar işde həftədə, ən azı, 15 saat oturaq vəziyyətdə və ya ayaqüstü olublar, yaxud da həm oturaq, həm də ayaqüstü çalışıblar. Alımların aradıqları müşahidələr 12 il davam edib. Tədqiqatın başlanmasına qədər iştirakçılarından heç biri ürək xəsteliyindən əziyyət çekməyib.

AZERTAC "The Daily Mail" nəşrine istinadən xəbər verir ki, tədqiqatçılar ayaqüstü işləyənlərin ürək xəstəliklərinə oturaq işdəkildən iki dəfə çox ürəcələrini aşkar ediblər. Alımlar, həmçinin aydınlaşdırıblar ki, işdə həm oturaq, həm də ayaqüstü olan kişilərdə ürək xəstəlikləri sadəcə oturaq vəziyyətdə işləyən kişilərdən 39 faiz çoxdur. Qadınlarda isə həmin göstərici daha yüksək - 80 faiz həddinə çatır.

Mütəxəssisler neticelərə təsir göstərən amilləri də nəzərə alıblar. Onların qənaətinə görə, ayaqüstü olanda qan ayaqlara doğru axır və ürəyin yükü artır. Buna görə də uzun müddət ayaqüstü qalmaq ürək xəstəlikləri riskini artırır. Həmin vəziyyət, həmçinin bəldə problemlərin yaranmasına və hətta uşaqsalma ya da səbəb ola bilər. Ekspertlər tövsiyə edirlər ki, iş gününü ayaqüstü keçirənlər arada mütləq eynəkləşməyə də imkan tapsınlar.

İnsanın daxilini göstərən kamerası kəşf edilib

İnsanın daxilini göstərən kamerası kəşf edilib. AZERTAC xarici KİV-lərə istinadla xəbər verir ki, Edinburq Universitetinin professorları bu cihazın xəstələrin daxili orqanlarını yoxlamaq üçün elverişli olduğunu bildiriblər.

Vücudun müxtəlif hissələrinə ötürürlə bilən texnologiya fərqli şəkildə istifadə edilir. Bu kamerasının gələcəkdə həkimlər üçün müüm avadanlığa çevriləcəyi bildirilib.

Ses

Son səhifə

8 sentyabr

"Qarabağ" - "Roma" matçının biletləri satışa çıxarılır

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasının qrup mərhələsinin ikinci turu çərçivəsində keçiriləcək "Qarabağ" - "Roma" (İtaliya) oyununun biletləri sentyabrın 8-dən satışa çıxarılacaq. "Qarabağ" klubundan AZERTAC-a bildirilib ki, biletlərin qiyməti 2-50 manat arasında dəyişir. Azarkeşlər biletləri "ASAN" Xidmet Mərkəzləri, Heydər Əliyev Sarayının kassası, "28 Mall", "Gənclik" Mall, "Park Bulvar" alış-veriş mərkəzləri, 69x və iTicket köşklərindən əldə edə bilərlər.

Özbəkistan Futbol Federasiyası erməni baş məşqçini qovdu

Özbəkistan Futbol Federasiyası millinin baş məşqçisi Samvel Babayani qovub. SIA-nın xəberinə görə, bu baredə məlumatı federasiyanın saçıtı yayılıb. Məlumatda erməni məşqçinin Özbəkistan millisini DÇ-2018-ə çıxarmaq vəzifəsinin öhdəsindən gəlmədiyinə görə köməkçiləri ilə birgə istefaya göndərildiyi qeyd edilib. Xatırladaq ki, Özbəkistan millisı DÇ-2018-in seçmə mərhələsinin Asiya zonasının A qrupunda mübarizə aparıb. Özbəklər İran, Cənubi Koreya, Suriya, Çin və Qətərin yer aldığı qrupu 4-cü pillədə başa vuraraq, DÇ-dən kənardə qalıblar.

"Çelsi" azarkeşlərin Azərbaycana səfər xərcini ödəyəcək

Londonun "Çelsi" futbol klubunun rəsmi saytında verilən məlumatla görə, bu klub ingiltərli azarkeşlərin təyyarə ilə Azərbaycana gelib-qayıtma xərcinin ödənilməsi üçün vəsat ayıracaq. "Çelsi" Çempionlar Liqasında "Qarabağ" komandasına qarşı matçda bu klubu dəstəkləmək məqsədilə Bakıya gəlmək arzusunda olan hər azarkeş üçün üç yüz əlli doqquz funt sterlinq ayıracaq. Bu məbləğə Londondan Bakıya və geriye ucuş haqqı, həmçinin Azərbaycan paytaxtındaki dörd ulduzlu oteldə bir sutka qalmaq xərci daxildir. Xatırladaq ki, həmin matç noyabrın 22-də keçiriləcək.

Klaudio Ranyeri: "Bir neçə futbolçudan imtina etdim"

"Nant"ın baş məşqçisi Klaudio Ranyeri ötən yay klubun transfer bazarındakı fəaliyyətdən narazı qalıb. SIA-nın məlumatına görə, italyan mütəxəsis bunları deyib: "Klub prezidenti mənim tələblərimi yerinə yetirmək üçündən gələnə etdi. Özümü pis hiss etdiyimi soruşsanız, "yox" deyərəm. Narazı olsam da, transfer bazarının çətinliklərini bilirəm. Çətin period oldu. Bir neçə futbolçudan imtina etdim. Amma inдиye qədər çox futbolçunun transferine razılıq da vermişəm". Qeyd edək ki, Fransa Liqasında geride qalan 4 turdan sonra "Nant" turnir cədvəlində 15-ci pillədə qərarlaşıb.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavini:

Valeh Məhərrəmli
Fetulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığıl, səhifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzətde AzəRTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500